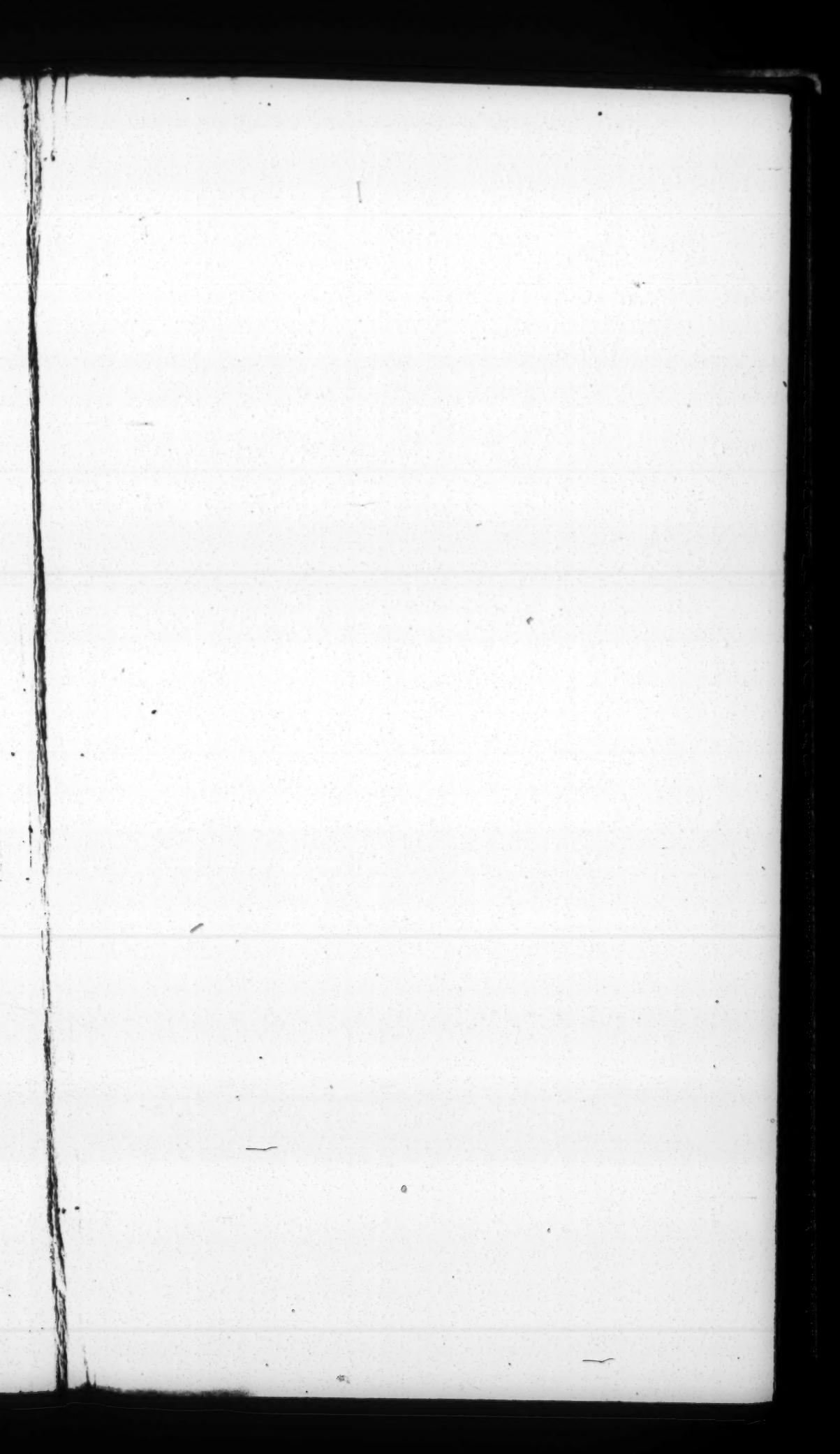

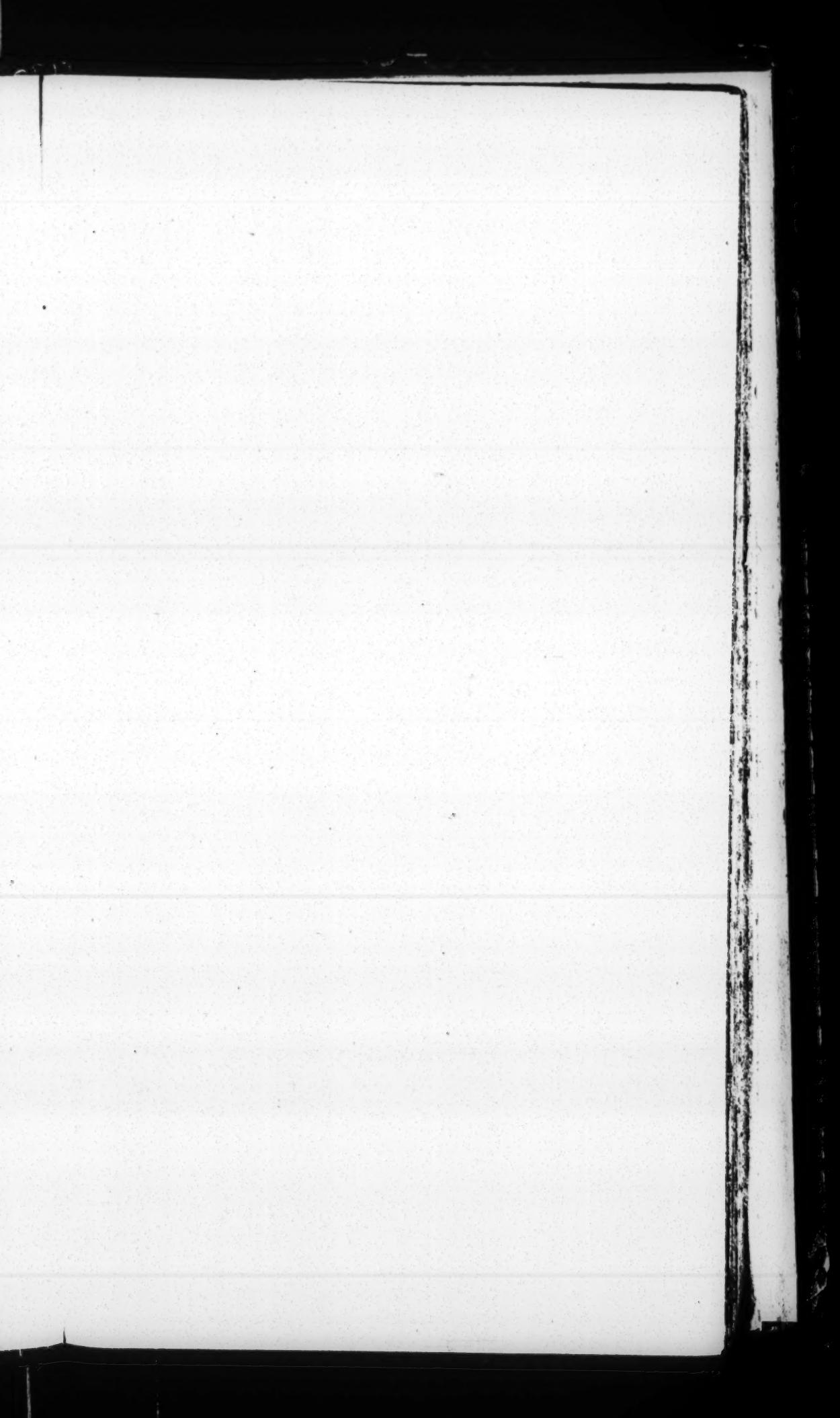
3/6
H.3.e.15.

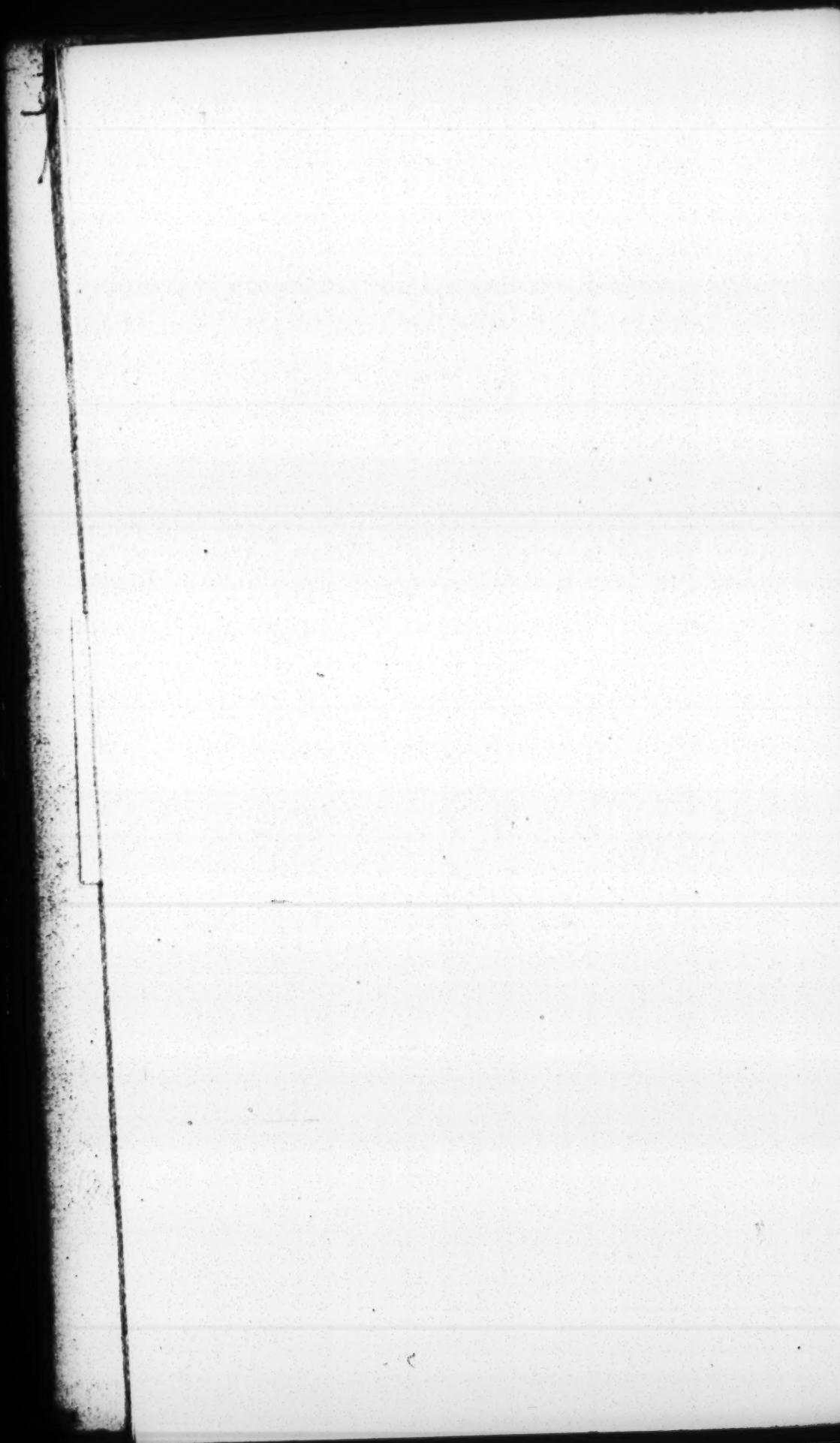
J.M.Thomson

3/6
Presented to the Advocates'
Library, Edinburgh, by JOHN
MAITLAND THOMSON, Esq.,
LL.D., Advocate, 17 Oct. 1912

45
243

Agave *caerulea*

Agave

Agave

Agave

Agave

Agave

東

THEATRIVE

IGNATI

Ex

The Intrusionment of
Ignatius Loyola
in the late Assemblies
in Hell.

Being a satirical Collection
of various Matters relating to

The Laziness of the Jesuits
On the Creation of new Hell
and

The Institution of a new Hell
To which is added
An Apology for the Jesuits

STK J026

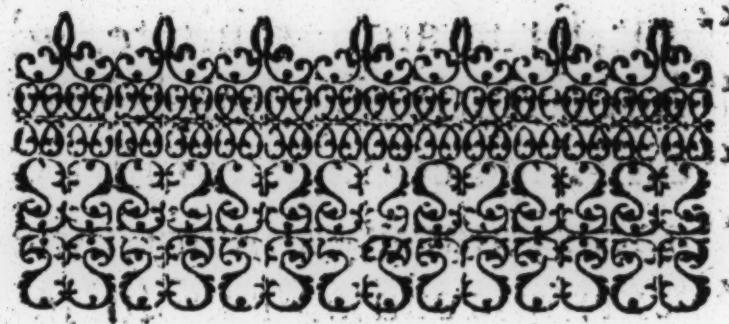
Sive
EIVS IN NV-
PERIS INFERNI
COMITIIS
Inthronisatio.

Vbi varia
De Iesuitarum Indole,
De novo inferno creando,
De Ecclesia Lunatica instituenda,
per Satyram congesta sunt.

*Accessit & Apologia
pro Iesuitis.*

Omnia
Duobus Angelis Aduersariis,
qui Consistorio Papali, & Col-
legio Sorbonæ presi-
dent, dedicata.

Adv. Bil.

TYPOGRAPHVS LECTORI.

Vtorem quæris ?
Frustra. Ignotior
enim est Paparum
olim Parentibus.
Si tamen conie-
ctandi pruritu labores, habe à
me quod de illo amicus, cui li-
brum legendum miserat, ad
“ me scripsit : Euulgari ista no-
“ luerat Autor : indignum ra-
“ tus tam re ipsa seriâ grauîq;
“ quam eâ quam in alio, ante
“ edito, libro sibi proposue-

A 2 rat,

LECTORI.

“ rat, seruaratq; grauitate, ad
“ hoc scriptionis genus descen-
“ disse. Ego cōtra, acies instruxi
“ meas; hinc argumenta, inde
“ exempla eduxi. Proposui in-
“ gentem *Erasmus*; quem, et si
“ vnum è nostris *Prædicanti-*
“ *bus* eum appellet *Scribanius*.
In *Contro.* fol. 106. “ *Iesuita*, in suis tamen libenter
“ numerat *Coccius*. Eius au-
“ tem *Sarcasmis*, huiusque ge-
“ neris velitationibus, non mi-
“ nus debere Ecclesiam no-
“ stram fatentur *Aduersarij*,
“ quām ipsi *Lutheri* strenuè in
“ acie dimicanti. In mentem
“ etiam ei reuocaui, quām hoc
“ sit ipsis *Papistis* familiare;
“ quidque hoc in genere fece-
“ rat *Rebucius* transfuga, tam
“ in illis libris quos *Salmones*
“ appellare voluit, quām in al-
“ tero *Cabale des Reformés* nun-
“ cupato,

LECTORI.

“ cupato, cuius si non Autor,
“ certè Apologista fuit. Nec
“ illo, hoc in genere, inferior,
“ quisquis fuit, qui *Macer* di-
“ citur: qui dissertationem de
“ tremenda illa in *Venetos Pauli*
“ s. excommunicatione, alijſ-
“ que rebus animarum ſalu-
“ tem ſpectantibus, *Rifui* &
“ *Lubentia* consecrauit. Vter-
“ que, non ut iste autor in re
“ (ſi personas ſpectes) leui,
“ (quid enim *Iefuita* futilius?)
“ luſiſſe, genioque indulſiſſe
“ contentus, in ipsos Princi-
“ pes, & vncſtos Dōmini petu-
“ lantissimè insurgit. Addidi
“ etiam, longè longè modesti-
“ ora hæc eſſe, quam quæ ab
“ iſpis, in ciuilibus eorum bel-
“ lis, cùm *Paparum*, *Cardinali-*
“ *umq; famam*, per *Lucianum*
“ *Kediuinum*, *Pasquillum* ſuum

LECTORI.

“ dilaniant laçerantque, quo-
“ tidiè euomuntur. Succubu-
“ it, librumque mei iuris fecit:
“ quicin tibi *Proculum*, & (quod
“ ipse valdè vult) in hoc gene-
“ re *Postulum*, in exteris o-
“ ras emitendum mitto. In-
“ genuitatem cius, candorem-
“ que, & animum ad partes
“ conciliandas studiosum, al-
“ terum librum testari mauile.
“ Humanam imbecillitatem
“ edoceat iste; quamque dif-
“ ficile sit, homini in *Iesuita-*
“ *rum* scriptis gestisque versa-
“ to, ita *Iesuitam* penitus exu-
“ ere, ut nihil de eorum sordi-
“ bus, *Petulantia* & *Levitate*
“ contrahat. Vale. 1610

ANGE-

I

A N G E L I S T V T E L A R I B V S, C O N S I S T O R I O P A P A L I, & C o l l e g i o S o r b o n æ P r æ s i d e n t i b u s.

Nobilissimum par Angolorum, ne nunquam vos conuenisse dicereatur, semper autem vos multo abhorrere, & semper Auersa facie lannu referre, his saltem in cartulis meis vos unire tentau, non ut lites vestras componam, nec enim à vobis in me compromissum est; sed ut de communi vobis inimico caueatis, quæ vidi referam. Eram in Ecstasi: & *Animula, vagula, blandula,*
comes hospesque corporis,
Per omnia liberè vagata est. Omnes
A 4 Cœlorum

CONCLAVE

Nuncius
Sydereus.
De stella in testatur à *Tychone Brabe* mortuo,
Lygno. cura incessit, ne quid noui in cœlis se
 inscio existeret. Datur enim ex lege
 locus præventioni; & quæ prius di-
 dicerant, edisserant priùs. Hoc ta-
 men à me non deditur accipe-
 re, nusquam *Enochum* inuentum
 aut *Eliam*. Supera cùm perlustra-
 sens omnia, tum sicuti

- opero trame scandens
Aethereum montem, tangens vicinia
folis,

Hymnus ad Phœbi plectrum modula-
tur Alanda:

Compressis velis, tandem ut reme-
aret, alarum,

Tam

Tam subito recidit, ut saxum segnius
effet.

Ietu oculi, etiam & Inferos video in
conspicu meo positos. Et perspi-
cillis, nescio quibus, credo ijs deus
quibus *Gregorius Magnus & Beda*
~~antimes~~ amicorum, è corporum er-
gastulis egressorum, etiam & ali-
quando eorum, qui nec de facie ijs
noti erant, etiam & qui nunquam
nati, tam fœliciter semper dignos-
cebant, cum aut in cœlos euolantes,
aut viuis se immiscentes viderent,
video omnes viscerum terræ mea-
tus, omnes omnium gentium &
fæculorum incolas mihi repente fa-
miliares factos. Tali aliquo vsum
Organo, sed ad aures accommoda-
to puto *Robertum Aquinatem*, cum *Paleotum*
prolixam *Christi* in cruce pendentis *de Sindone*
Orationem excepit. Tali etiam, qui *ca. 6.*
Sermonem Christi in laudem patris
sui *Josephi* habitum, *Adriano Sexto* *Josephina*
dedicauit. Suburbia autem Inferi
(de utroque *Limbo* & *Pur-
gatorio*) fateor me ita negligenter
prætergressum, ut nec viderem : ad
di Geron
Gracian.

4 CONCLAVE

noua enim, nec ante detecta, auidè rapiebar. *Purgatorium* autem cùm iam per annos ferè 50. in Romanæ Ecclesiæ aliquibus angulis, à nonnullis credi videri possit, (ab eo scilicet tempore, quo *Vaticinia Horæ*, *Virgilij*, cæterorumque *Papistarum Patriarcharum*, Concilium Tridentinum implere voluit, & non vna Transubstantiatione contentū, aliam etiam statuerat in animum induxit, ut *Fabula* scilicet in *Dogmata* mutarentur) nimia diligentia indignum mihi prorsus videbatur. Ad penitiora igitur progressus, vidi locum secretiorem, ipsique *Lucifero* ferè proprium, ad quem in eundem instantum ius erat, qui ita aliquid noui in vita moliti fuerant, vi & antiquitati barbam vellerent, & dubia & anxietates, scrupulosque iniicerent, & post inuestigam quiduis opinandi licentiam, tandem prorsus contraria iis quæ ante statuta fuerant, statuerent. De quo loco, aliquo. *Tra.* quâ nos noticiâ dignatus est *Lucifer*, cùm abhinc annis amplius ducentis.

*beo. Ni-
n. nemus
vio. Tra.
ca. 29.*

centis, in epistola sua ad *Cardinalem S. Sexti*, ei promittit *locum in inferiori parte sui aeterni chaos, palatio suo*. Hic de supremo loco adhuc litigare visi sunt *Bonifacius Papa tertius, & Mahomet*. Ille de veteri religione expulsa, hic de noua inducta gloriatur: uterque magnum diluuium. Sed *Mahometum*, tum quia aliquid veteri Testamento dare videtur, tum quia quasi *Coepiscopo* *Vsus est Sergio*, in *Alcorano* concinando, litem perditurum metuendum est; quia satis *Lucifero*, supremo iudici liquet, (quomodo enim id eum lateret, qui id Papæ in mente insinuarat?) *Bonifacium* non solum politiam *Israeleticam* in testamento veteri extructam, demolitum fuisse, cum viam Pontificibus sterneret, super ceruices regum ambulandi, sed & ab omni exemplo & coadiutore abstinuisse, cum nouum hoc, quod ipse *Gregorius* (Papa non adeo insipiens, nec modestus nimis) nomen abhorruit, usurpare satagebat. Adde etiam quod *Bonifacio* accedunt:

6 CONCLAVE

cedunt quotidie noui aduocati :
nam post emeritos fere *Franciscanos*, quorum in una acie, in uno capitulo, viderat corum magister *Frā. ciscus* 6000 milites, qui cum adhuc eo viuo, in Tyrocinio militabant, 18000. dæmonum in auxiliis habuere, non parum *Iesuitæ* ea damna resarciri; qui aliquando in suis castris 200000. aliumorum fouent. Etsi enim ita semper fœcundus fuit ordo *Benedicti*, ut de eo dicatur, quo:quot hodie ebulliunt novos & canoni- ordines guttulas esse & fonticulos, &c. *Fran- luna autem Ordinem, Oceanum, qui*
scæ Rom. 52. Pontifices, 200 Cardinales, 1600.
Archiepiscopos. Episcopos autē 4000.
emiserit, Sanctos autem ab Ecclesia
approbatos 50000. Itaque ab eo
Gregorii partes non mediocriter
auctas fatendum sit: parum tamen
*est, si ad *Iesuitas*, aut eorum Typos*
infirmiores, imperfectioresque,
**Franciscanis* conferantur. Etsi igitur*
Mahometam Nouatoris nomine
dignum censem, eaque in re, nec
Bonifacio sortasse inferiorem, ab eo
tamen

tamen ad nostra tempora, omnes fe-
re qui eius hæresin sequuntur sunt, in
vnanimitate & concordia ociosa
steriles degunt, nec quid noui se
produxit se gloriari possunt: cum a
Bonifacio excitati sui successores,
fœcundiores semper extiterint, &
noua peccata, nouas Indulgentias,
Idololatrias, & Regicidia genuisse,
nemine id negante, manifestum sit.

Quamuis igitur ad loca inferni vul-
garia humiliaque *Turcas* & que ac
Papistas turmatim descendere piè
credi potest, ad locum tamen istum
honorificentiores, & insignibus
Nouatoribus resciuatum, si equen-
tior sanè *Papistis* aditus est: ideoq;
desperandum *Mahometo* erit, nisi
Imperatores Christianos imitatus,
subscelliis à Papæ pedibus contentus
(vbi adhuc sedet) esse velit. Ad hunc
autem locum accedere laborant,
non solum qui in rebus animam di-
rectè spectantibus aliquid innoua-
runt, sed & qui in scientiis, aut mo-
ribus, aut aliqua in re, quâ animæ
facultates exerceri possunt, aut ad
pugnaces

8 CONCLAVE

pugnaces, & rixosæ controuersias
excitari. Modo enim veritas amittatur, quo id fiat modo non inter-
est. Perratè autem aperiuntur hu-
ijs loci portæ, nec fere nisi inter-
uallo sæculari Tantum autem mihi
indulxit fatus, ut tum temporis ad-
fuerim, & candidatos omnes, qui
que introitum ambiebant, ipsumq;
Luciferum, qui in Cameram exte-
riorem, ut ipsos suas causas agen-
tes audiret, exierat, conspicerim.
Proximus autem ut crepuit ianua, vi-
di *Mathematicum* quendam, qui
ante totus in hoc fuerat, ut *Claudi-
anum Prolemanum* inueniret, irridiceret,
in tenebras detruderet, erecta facie,
constantī gressu, ad fores aceedere:
pedibus manibusque, ipso pene
neglecto *Lucifero*, pulsare, clamare,
“ Mihinc occlusæ, cui peruii om-
“ nes caeli? qui & ipsi terræ anima
“ fui, motumq; dedi? Noui autem
ex hoc, *Copernicum* fuisse. Eisi enim
de eius vita nihil mali audieram, ta-
men dum in mentem venit, Papa-
rum aſſeclas, nomen & pœnas Ha-
refis.

neſſus ad omnia ſcre extendiſſe, iuſq;
adhuſ vtebar ego perſpicillis Gre- Bellar. de
gorianis & Bedanis, per quæ, etiam Purgat. li.
Origenes, optime de Eccleſia chri- 2.c.8.
ſtiana meritus, ab aliquo viſu eſt
in inferno fuſſe, non hærebam am-
plius, quin statim *Copernicuſum* eſſe
“ agnouerim. Cui *Lucifer*, Quis tu?
“ Eſi enim ex hac ipſa audacia
“ dignus ingressu videar is, & etiam
“ in inferis nouum ausuſ es, tamen
“ & cæteris hic adſtantibus, parem-
“ que ſortem expeſtantibus, tibi e-
“ rit ſatisfaciendum. Niſi te ex ge-
“ nere putarem cœleſtis *Luciferi*
“ (reſpondit *Copernicuſus*) aſtri mihi
“ perfaſiliaris, non te dignarer hac
“ allocutione, *Lucifer*. Is ſum, qui
“ tui miſeruſ, in centrum mundi
“ detruſi, te vna cum tuo ergaſtuſ o,
“ hacterra, ad cœlos ita euexi, vt
“ nec Deo liceat ſua vindicta frui.
“ Ipuſumque ſolem officioſum ni-
“ mis ſpeculatorem, & ſcelerum
“ prodiſorem, tuique inimicum, in
“ iuſta mundi abire iuſſi. Patebit
“ hec ianua aliquid in re aliqua no-
ui.

Io CONCLAVE

“ ut molitis, mihi totam mundi ma-
“ chinam versanti, & pene nouo
“ Creatori, occludeatur? Nec quid
præterea addidit. Hæc autem me-
ditabundus *Lucifer*, quid eni^m fa-
ceret? Introitum negare bene me-
renti, iniquum. Dare, ad summa de-
spiranti, periculose. Nec enim
majora tentasse ante lapsum, ipse
sibi visus *Lucifer*. Habuit certe
quod satis commodè opponi potu-
it, noluit tamen eloqui, ne sibi me-
tuere videretur. Animum autem e-
ius perspexit, homo vater, qui pro-
pe Cathedram stabat, *Ignatius Loy-
ola*, ita Dæmone imbuius, ut & ip-
sum tentasse potuit; nec id solum,
sed & (quod vulgo dicitur) possi-
dere. Hic de ingressu suo certus,
consciusque multarum Myriadum
è sua familia, ad hunc locum anhe-
lantium, cæteris omnibus se oppo-
suit. Damnari non vexit, sed do-
minari eos noluit. Etsi autem cum
è viuis excessit, erat omnium litera-
rum prorsus imperitus, ipsaq; *Pto-
lemai & Copernici* nomina ignora-

ret,

ret, utpote cui persuaderi potuit, vocabula *Almagestum*, *Zenith*, *Nadir*, *Sanctorum nomina* else, & in *Litaniam* reponenda, & *Ora pro nobis*, iis adiiciendum, postquam tamen in infernis versari cœpit, a *Iesuitis* suis quotidie accedentibus, aliquid didicit. Etiam & dum in limine inferni hærebat, hoc est, à quo se *Appæ* arbitrio mancipauerat, non nihil delibauit. His instructus, ita *Co-*
“ *pernicium* aggreditur. Itane *Luci*.
“ *ferum nostrum* te *tibi conciliatu-*
“ *rum* speras, si cum genere *Astro-*
“ *rum* dignatus fueris? qui ante a-
“ *stra* condita, non solùm in *coells*
“ fulserat, sed & *ei*us gloriæ satur,
“ *colonias* suas & *domicilium* in
“ hanc Monarchiam transfusit. No-
“ *bile* nostro *Ordini* exemplum,
“ *regna* longinqua perlustrandi, in-
“ uadendi, occupandi. *Lucifero* no-
“ *stro*, cuius *asseclis* honor esse
“ possit, ex *Astro* *Lucifero*, *Venere*?
“ cuius faciē quā *designati* semper
“ fuimus auersatiq; ex hoc liquer,
“ quod ea fere auersa *præposta* rāq;
“ *vtamur*.

“ utamur. Quin potius de *Lucifero*
“ *Calarisano Episcopo*, glorietur *Lu-*
“ *cifer noster*: nec ideo tantum quia
August. *Ca.* “ in *Hæreticographis* locum inuenit,
gi. “ ob solam animæ propagationem
“ asseueratam, sed de hoc potissit.
“ mūm, quod primus omnium in
“ dignitatem Imperatoriam insur-
“ gere ausus est, ipseque Imperatori
“ nomina *Antichristi*, *Iudea*, aliaque
“ stigmata inuicere. Tu autem quid
“ noui commentus es, quod *Luci-*
“ *fero* in lucrum cedat? Laboret,
“ ocietur terra: quid interest? Nec
“ enim hac confisi terræ cuestione,
“ homines iterum ad Turres ædifi-
“ candas, Deoque minitandum se
“ accingunt, nec ex hoc motu ter-
“ ræ inferna non esse concludunt,
“ peccatum peccantium inficiantur.
“ Omnia ut ante credunt, peragunt.
“ Adde quod & dignitati doctrinæ
“ tuæ detrahit, & iuri tituloque ad
“ hunc locum accedendi deroget,
“ quod etiam vera esse possunt, que
“ asseris. Si quid cui iuris igitur, si
“ quid honoris, hac in re acquiratur,

“ tur, id totum *Clavis* nostro de-
“ betur, qui se tibi, & veritati in-
“ omnium animos gliscenti tem-
“ pestiuè opposuit. Ille enim rixa-
“ rum, ille pugnarum scholastica-
“ rum (nec quid amplius in hac re
“ adhuc sperandum, quām ut ma-
“ gis necessaria, has ob lites, neg-
“ ligantur) autor dicendus erit. Sed
“ nec hoc nomine solum honore
“ afficiendus, sed & ob labores exi-
“ mios in *Calendario Gregoriano*
“ exemplatos, quibus & Ecclesiæ
“ pacem, & ciuilia negotia egregiè
“ perturbauit. Adde quod & cœ-
“ lum ipsum vim passum inde vi-
“ detur, mandatisque ciuiis obsecu-
“ tum, adeo ut *S. Stephanus, Ioan-*
“ *nes Baptista, cæterique qui certis*
“ *diebus, statisque temporibus, ubi*
“ *Reliquiæ corum afferuantur, mi-*
“ *racula edere iussi sunt, iam non* Harlay de-
fence des
“ *amplius festum ut solebant, ex-* Jesuit, mes-
“ *pestant, sed decem ante dies ex-* ds. 6.
“ *citantur, & ad ea peragenda è*
“ *ceelis descendere coacti sunt.*
“ *Hæc vere noua, & inaudita. Tua*
“ *autem.*

14 CONCLAVE

“ autem, non tua dicenda sunt, cum
“ ea, longe ante, *Heraclides*, *Ec-*
“ *phantus*, *Aristarchus* in mundum
“ protruserant, qui tamen cum cæ-
“ teris *Philosophantum* turbis in-
“ serius quiescentes, ad locum istum,
“ *Heroibus Antichristianis* reserua-
“ tum, non aspirant. Nec adeo in-
“ ter vos conuenitis, ut sectam du-
“ cere valeatis, cum & tu aliorum,
“ *Tycho Brahe* tuum, alii eius sche-
“ mata ordinemque pervertunt &
“ immutant. Recedat igitur ad sua
“ castra, *Horrende Imperator*, Ma-
“ thematiculus iste. Si quando pa-
“ tres nostri Ordinis *Decretum*
“ *Carbedrale* à Papa eliciunt, quod
“ de fide credendum definiatur,
“ *Terram non mouers, & contrariis*
“ *Anathema infligatur, tum & Pa-*
“ *pæ id statuerit, & Copernici se-*
“ *statutoribus, si qui tum inter Papi-*
“ *stas fuerint, huius loci dignitas*
“ *fortasse non denegabitur.* Annuit
“ *Lucifer*: quiescit, ut sol suus,
“ *Copernicus*, nec verbum trahit.
“ *Eius autem locum occupat* ab eo
“ *proximus*:

“ proximus : Cui Lucifer, Et tu,
“ quisnam es ? Ait ille, Philippus
“ Aureolus Theophrastus Paracel-
“ sus Bombast ab Hohenheim. Tre-
“ muit Lucifer, quasi à novo Exor-
“ cismo, putauit que esse potuisse pri-
“ mum versum primi Ioannis capituli,
“ qui semper in Exorcismis decanta-
“ tur, ex Bibliis Hibernicis aut Wal-
“ licis iam excerptum. Cùm autem
“ dominis texturam esse agnoscit, se
“ colligit, & erexit, Quid ad Im-
“ peratorem Saranam Luciferum Bel-
“ zebub Leviathan Abaddon dictu-
“ rus es, dixit. Subiungit ille, In-
“ iuriosum tibi foret, Gloriose Im-
“ perator, facta mea coram te e-
“ numerare, quasi non à te profe-
“ sta fuerint omnia quæ per me
“ Organum tuum & Cunale fieri
“ visa sunt. Cùm autem potius tibi
“ præco futurus sim, quām meo-
“ rum facinorum buccinator, non
“ sunt silenda omnia. Præterquam
“ quod igitur Medicos Methodicos
“ artemq; ipsam ita in contemptū
“ adduxi, qc; iam penitus periusse
“ videatur

16 CONCLAVE

“ videatur ipsa medicina: hoc mihi
“ semper summum fuit & antiquis-
“ simum, ne artem aliquam nouam
“ Canonesue certos stabilitem. Vo-
“ lui enim ex incertis, laceris, lacu-
“ nosis experimentis meis omnia
“ periculosè hauriri. In quibus pro-
“ bandis, quot homines cadavera
“ effecti? Cumque in illa tempora
“ inciderim, quę morbis paradoxis
“ abundabant, quorum fere om-
“ nium centrum erat & cloaca, quę
“ tum tremere incipiebat, lues ve-
“ nerea, certam eius faciemq; cu-
“ rationem omnibus spondebam,
“ ne quenquam à libidine abster-
“ rerem. Cumque omnia ferè ve-
“ nenosa ita à natura comparata
“ sunt, vt sensibus ipsis ingrata sc
“ per facile prodant, & præcaverti
“ possint, per me factum est, ut se-
“ mota hac qualitate proditoria,
“ tuto exhiberi possint, nec tamen
“ languidiis officium præstent su-
“ um. Hæc omnia per Mineralia
“ (fateor) tua exequutus sum, igni-
“ busque tuis; nec tamen de pse-
“ mio

“ mio desperandum, quandoqui-
“ dem harum innouationum pri-
“ mustibi minister fuerim, & in-
“ strumentum. Observabat iam in
fronte *Luciferi* exortam tempesta-
tem *Ignatius*. Erat enim ipse eius-
dem cum illo temperamenti, & illi
utique compatiebatur. Ut igitur il-
“ lum à *Paracelso* liberaret, Noli,
“ inquit, putare tibi hic licere ad
“ nominis mensuram Orationem
“ protrahere. Fatendum est, te
“ magna, & magno *Luciferi* mini-
“ stro digna ausum; cum & arte tua
“ hominem in Alembicis generari
“ posse & confici gloriatus es, &
“ etiam immortalem fieri. Nec du-
“ bitandum est, quin ex Commen-
“ tariis tuis, in libros sacros, in qui-
“ bus prorsus ignarus eras, multi
“ errandi ansas & occasionses arri-
“ puerint. Ideone tamen ad peni-
“ tiora hæc loca tibi patefaciendus
“ aditus? Quid ex ipsa afflatus es
“ medicina, quod nos *Jesuitas* la-
“ tet? Etsi enim à *Ribadeneyra* ne-
“ mo è nostris exhibetur, qui de

18 CONCLAVE

“ re medica scripserit, quantum
“ tamen ea in facultate valeamus,

Bulla 18. in
Gretze.
cont. Ha-
senmull.

“ testem appello Pontificem maxi-
“ mum, qui nobis priuilegium con-
“ cessit medicinam exercendi, eoq;
“ nomine morientibus assistendi,

Mosconius
de maiest.
Eccl. milit.
cap. 7.

“ quod aliis Monachis denegatum
“ est, quibus enim animus tradide-

“ rat, corpus denegaret? Cùm au-
“ tem & potestatem, ipsam quoq;
“ medicinæ scientiam peritiamque
“ per Bullam suam omnipotentem
“ in nos transstulisse iure putari po-
“ test, cùm præsertim qui finem
“ alicui concedit, media etiam ad
“ finem necessaria, ex regulis iuris
“ concessisse semper credatur. Li-
“ ceat autem vera coram te, Impe-
“ rator horrende, profari. Metallis
“ istis, regni tui thesauris, visceri-
“ busque male abutuntur isti, pro-
“ fanantque. Quid enim te medi-
“ camenta iuvant? Mollis ceræ res
“ est, & fœminea medicina. Cùm
“ enim nulli Medicina insit à nati-
“ ra, ut sanguinem educat, longè
“ à studiis nostris amouenda erit.

Mesuef.
Theor. I.
cap. 2.

Cur

"Cur autem ad morbos propellendos, vitamue protrahendam, quae
 "tua sunt adhiberentur? Nonne
 "æquum est, fratri & Collegæ tuo
 "Pontifici Romano, qui in superficie
 "terræ tuæ dominatur, regnumq;
 "tuum quotidiè auget, hæc à te
 "subsidia ministrari? Illi debetur
 "aurum, illi gemmæ in gremio tuo
 "delitescentes, quibus Principes
 "terræ per proceres magnatesque
 "suos, ad eius obsequia, mandata-
 "que capessenda, illaqueare possit,
 "& incarcere: his præsertim tempo-
 "ribus, cùm ferè ubiq; pristina iura
 "& vectigalia ei passim denegen-
 "tur. Illi ferum, metallaq; minus
 "generosa, ad machinas conficien-
 "das, illi mineralia ad venena nata,
 "illū nictum debetur, & pulueris
 "commentarii elementa omnia, quo
 "reges, regna, aulas, fora, tribuna-
 "lia, demoliri possit, & deuastare.
 "Nec etiam Nouatoris gloriam
 "verè meretur Paracelsus, cuius
 "doctrinam, ad antiquissima tem-
 "pora referit Seuerinus, aliisque eius

B sequaces.

“ sequaces. Satis igitur tibi satisfa-
“ ctum putas, si Legioni Medico-
“ rum Homicidarum, Principum
“ in peccatis veneno sublatorum,
“ mulierumque fucis & facierum
“ medicamentis lasciuentiū, quo-
“ rum quotidie ex *Academia* tua,
“ ingens ad nos aduolabit nume-
“ rus, præficiaris. Sorte sua con-
“ centus, loco cedit *Paracelsus*; suc-
“ ceditque *Machiauillus*. Qui cùm
“ Ignatii procacitatem, proteruiam-
“ que animaduerterat, qui in *Aduo-
“ cati Regis* munus, non vocatus, se
“ insinuarat, indignam *Florentino* ra-
“ tus hanc stupidam *Copernici* & *Pa-
“ racelsi* patientiam, hominum *Ger-
“ maniam* suam redolentium, tela ali-
“ qua venenata in *Arsenati* suo *Italo*
“ confecerat, in cemeritum istum
“ *Pampeluna* militem, *Gallo-spanicum*
“ *Hybrida*, proiicienda. Cùor autem
“ videret, *Luciferum* semper eius di-
“ eta approbare, mutauit è re nata
“ subito consilium; aliasq; mentem
“ induens, ad *Ignatium* ipsum vni
“ *Lucifero* secundum, orationem ver-

terc

tere statuit ; tam ut ea arte eum demulceret , quānī ut *Lucifero* cum suspectum redderet , ne per honestulosque speciosos *Ignatio* oblatos , acceptosque , ipsius honor nubem aliquam aut eclipsin patetur , aut ille homines politicos , & rerum ciuiliū peritos , ad suas partes attrahendo , res nouas in regno suo moliretur . Ita itaque locutus

“ *Machianellus* : Horrende Imperator , tuque eius *Damor* vigilantissime , *Ignati* pater , qui & huius

“ Aulæ Archicancellarius , & Pta-

“ ful summus summæ Synagogæ ,

“ (nisi & hic quoque *Romana* Pri-

“ matum suum obtinere credenda

“ erit) liceat mihi antequam ad

“ meipsum descendam , quædam

“ de stupenda vestra sapientia , hu-

“ iusque regni politeia , meditari ,

“ profari , admirari . Meminisse

“ digneris , summe Imperator , quā-

“ diu a passo *Nazarenò* solitariam

“ quandam sterilemque vitam , &

“ Eremiticam degere coactus sis .

“ Tandem autem (qui tuus in cœ-

22 CONCLAVE

“ Iestibus imitandis semper mos fu-
“ it) ex nimio amore tuo, tibi geni-
“ tus est filius dilectissimus, qui tibi
“ stat à dextra. *Ignatius.* Ex veris-
“ que autem procedit *Spiritus*, à
“ vobis in mundum missus, qui
“ *Mitra & Coronis* insignitus, Ec-
“ clesiam vestram militantem gu-
“ bernat. Eius autem filii, quos aut
“ in terra reliquit *Ignatius*, aut post-
“ humi nati sunt, quam rectè cum
“ *Spiritus* tuo *Pontifice Romano*, viri
“ æquinocti dici possunt. Nec eo
“ solum sensu æquinocti, quo Lega-
“ ti Papæ in tuo *Concilio Niceno*
“ dicti sunt æquinocti, quia idem
“ sentiebant, idem loquebantur,
“ sed potius ob introductam in
“ mundum nouam æquiuocationis
“ artem. O eximios & incredibiles
“ *Hypercriticos*! qui non ex frag-
“ mentis marmoreis, sed ex ipsis
“ Inferni Archiis, ex ipsa *Luciferi*,
“ Papæ, *Ignatij*, virorum verè æqui-
“ uocorum mente, linguam *Turris*
“ *Babylonica* diu obrutam, iterum
“ exsuscitarunt. Me autem quod
“ acciner,

“ attinet, O nobile par Imperato-
“ rum, et si ut liberè facias, quæcun-
“ que à me facta sunt, vbi de *Iesu-*
“ *ris* erit mentio, puerilia certe di-
“ cenda erunt, (nec enim hoc mi-
“ hi denegari spero, me saltem Al-
“ phabetaria quædam Elementa
“ prætruxisse, & pædagogiam, vi-
“ amque ad altiora præparasse) ræ-
“ det me tamen pudetque, vnà
“ cum futili hoc chymericoque
“ *Copernico*, & cædaueroso vultu
“ *Paracelso*, serie me collocari. In-
“ dignor, ianuas illas, quibus ade-
“ undis illis aliqua spes else potuit,
“ mihi non sponte aperiri. Micius
“ tamen, de temeritate & societate
“ *Paracelsi* doleo, quippe qui in la-
“ nienis & carnificinis humanis sa-
“ tis exercitatus, de *Iesuitarum*
“ gratia bene sperare potuit. Qua
“ & ego via incedebam semper;
“ ideoque sacrificia *Gentium* & *Iu-*
“ *daorum*, quæ sanguinis effusiones
“ ferè peracta sunt, (quibus non
“ solum populus, sed & ipsi Sacer-
“ dotes, ad res magnas animati e-

“rant) mollibus Christianorum sa-
“cificiis præferebam. Vellem sa-
“ne, si mihi optio daretur, panem
“quam vinum, Romanam Eccle-
“siam à populo sustulisse, cùm in
“hoc aliqua saltem species sangu-
“nis effungi poterat. Nec tu, Ren-
“rende Antistes Ignati, ab hoc ab-
“horruisti, qui cùm primam æta-
“tem bellis castrisque consecrata,
“post à vulnere recepto inutilis
“redditus, & ineptus, non solum
“de bello spirituali Ecclesiæ infe-
“rendo serio cogitasti, sed & sica-
“riis tuis vias in regum cubicula
“aperuisti. Quam dignitatem, non
“soli ordini tuo reseruasti, sed (eris
“fatendum sic somitem & funda-
“mentum huius doctrinæ apud
“vos manere, vobisque peculiare
“esse) tamen (qua summa prædi-
“tus es liberalitate) non dedigna-
“tus es vicaria opera, aliorumque
“manibus, his in negotiis aliquan-
“do usum fuisse. Vobis igitur, ani-
“mos suos, & fortitudinem debent
“tam illi qui toties Angliam frustra
“aggressi

“ aggressi sunt, quām qui in *Gallia*,
“ ingentes ausus suos ad finem per-
“ ducere. Sitamen nec nisi *Noua-*
“ *toribus*, iisque solis in re *Christi-*
“ *ana* vestitatis, idque magno cum
“ eorum damno & detimento,
“ aditus iste decernendus sit, non
“ video quin proximus à *Iesuitis*
“ etiam accersitis introeam ego :
“ qui non solum vias edocuit, qui-
“ bus per perfidiam & Religionis
“ simulationem, respUBLICÆ liberæ
“ ab uno aliquo occupari possint &
“ usurpari, sed & populum ea in-
“ iuria affectum, artibus meis ar-
“ maui, quibus inter se tutius con-
“ spirare, seque de Principe vlcisci,
“ tyrannum tollere, & damnum
“ resarcire valeant : vnde utrinque
“ (tam à Principe quām à populo)
“ melleti vberem, & nobile huic
“ regno iudicium attulerim.
Hac oratione non mediocriter per-
motum notaui *Lucifernum*, & ad
Machiauellum inclinare. Nam Pa-
triarcham quendam *Laicorum* (ut
dicitur) eum agnouit. Viderat au-

tem semper Clerum Romanum quotidie, facilè, sponè, turmatim, ad inferos deuoluere, utpote qui in conscientiam peccare suet. *Laicus* autem ex desidia quadam & negligencia, sola omissione plerunque delinquere. Præmia igitur ex æquo se debere *Machiavello* putauit, qui eos ita sopitos implicitosque ad egregia cruentaque facinora excitasset. Adde etiam quod, cum *Ignatius* introitus negari non potuit, cuius ambitiones & molitiones perspectas habuit *Lucifer*, idonius ei videbatur *Machiavellus*, & necessarius, qui cum altero companionetur; ut æquata per illos lance, ipsi tuto viueret, & venena inter se commista innocua redderentur. Hoc autem *Ignatium* latere non potuit, Dæmonc ipso splentiorum, & Lucifero Luciferiorum. Prodigiis igitur *Ignatius*, ad genua se deuoluit, pronusque in terram Luciferum adorabat. Nec hæc certè per *Vasquium* Idololatria dicenda erit, quia quem putauit vetum Deum, cui in Dæmonis

monis specie adorauit. Clamauit autem, intonu^tque *Ignatius*

*Tanto fragore boatusque,
Ut nec sulphureus puluis, quo tota
Britanna*

*Insula, por nimbos Lunam volitasset
ad imam,*

*Sic cum substratus Camera, concepe-
rat ignem,*

*Æ quando fremeret nostro fragore
boatusque.*

Hæc tandem, cùm articulatiū lo-
“ qui potuit, locutus est : In te,
“ Nefande Imperator, Pontificemq;
“ Romanum, Imaginarium tuum,
“ (sive cum Gratiano verbum ac-
“ cipiatur, qui scripturas sanctas
“ Imaginarias appellat, sive cum il-
“ lis qui Imaginarios vocant qui Modest. in
“ Imaginem ferunt Imperatoris) in versu
“ Ordine in denique nostrum, ima-
“ mane quantum peccare ausus est
“ tenebrio iste Florentinus ? Ecquis
“ enim ante illum hoc genus iniu-
“ riæ, calunianæue commentus est,
“ ut Luciferum adulari, captare,
“ irrenire se posse speraret ? Ceterè

28 CONCLAVE

“ quem quis adu.atur, laudesque,
“ sua opinione non debitas offert,
“ cum longè semet inferiorem pu-
“ tar, euinque captiuum ducere, &
“ de eo triumphum agere, sibi non
“ iniuste videtur. Irrisor semper est,
“ qui adulatur, aut paedagogus.
“ Subesse enim potest, & in ipsa a-
“ dulatione, honestum quoddam
“ erudiendi genus. Cùm enim viri
“ principes, iis virtutibus quæ ad
“ munus suum necessariæ sunt, im-
“ bui dicuntur & ornari, tanta in-
“ de adhortatione, ad eas acqui-
“ rendas excitantur. Tene autem
“ iste irridere ausus, aut (quæ ma-
“ ior iniuria) docere ? Illumue ex
“ animo laudes tuas effari creden-
“ dum erit, & non potius Gratianus
“ levitatem imitari, qui te Princi-
“ pess mundi, ita ut Rex Scaccho-
“ rum, & Cardinalis Rauenna, per
“ derisionem dici, scribit ? Vir iste,
“ cùm nuper in viuis degeret, tan-
“ tum suo ingenio tribuebat, ut ni-
“ hil se auxiliis insinuationibusque
“ tuis debere putauit. Tantumque
“ absuit,

2. q. 2.
udor.

“ absuit, ut te inuocaret, tibi im-
“ molaret, ut nec regnum tuum ag-
“ nouerit, nec etiam te in rerum
“ natura esse crediderit. Fateor
“ quidem eandem eum habuisse &
“ de Deo sententiam, coque iure
“ aliquem hic ei deberi locum;
“ Paganis etiam, & Gentilium I-
“ dololatriis superiori em. Inest c-
“ nim in omni Idololatria falsoque
“ cultu, aliqua Religio, aliquid eri-
“ am peruersæ simplicitatis, &
“ quod humilitatem sapit, à quibus
“ ille longè absuit, cùm penitus
“ Deū esse animo negauerit. Quia
“ autem hæc serio putauit, & vera
“ esse quæ affirmabat, credidit,
“ non illis adæquandus erit, qui ve-
“ rum Deum facis edoisti, in eius
“ inimici castris tamen militarunt.
“ Nec nobis vitio verti debet,
“ quod aliquando in *Exorcismis Flagel.*
“ inalè à nobis audias; *Hereticum, Demo.*
“ *Ebriosum, Susurronem, Bestiam Menghi.*
“ *scabiosam te vocemus, Elementa*
“ *ne te recipiant coniuremus, indiffo-*
“ *lubilem damnationem, cruciandum-*
“ que

30 CONCLAVE

" que mille milles solito maiorem
 " minoremur. Hæc enim ex tacito
 " pacto inter nos fieri satis nosti, &
 " ex mysteriis, huic *Neophyta*, & in
 " *Synagoga nostra*, *Catechumeno*,
 " minime patefaciendis. Quod e-
 " tiam de *Aqua lustrali*, & de *Ag-
 " nis Dei*, quæ te hostere pruden-
 " ter fingis, agnoscendum est.
 " Quibus certè si inesse vis ali-
 " qua, corpora morbis, animas
 " peccatis, clementa Dæmonibus,
 " impressionibusque malignis pur-
 " gandi (vti ex versibus *Urbani*
 " quinti cum suis *Agnis* ad Grego-
 " riū Imperatorem missi satis ap-
 " paret) æquum certe fuisset, ut in
 " illos versus vires suas exercui-
 " sent, & si non *Hæresibus*, at saltem
 " *Barbarie* purgassent & *Solæcif-
 " mis*, ne nihil in illis verum esse
 " *Hæresis* dicerent, nisi quod in si-
 " ne habetur.
 " Parsque minor tantum tota valeat
 " integra quantum.
 " Quæ autem in *Exorcismis*, præter
 " alios, ausi sunt nostræ familie ho-
 " mines,

Summa
 Bullarū,
 verbo Ag-
 nus Dei.

“ mines, priuilegio speciali tribu-
“ endum est, quo nobis licentia
“ datur, Dæmoniacos de re quauis
“ interrogandi; cùm alii omnes ad
“ ea solum quæ rem natam spe-
“ cant, negotiumq; quod præ ma-
“ nibus habent, misere obligenur.
“ Quod priuilegium, et si nec à *Vis-*
“ *caris* tuo, *Pontifice Romano*, nec à
“ te certè manasse puto, laudandus
“ tamen *Cottonus noster*, qui cùm
“ de quæstionibus seditiosis Dæ-
“ moniacæ proponendis interroga-
“ tus esset, ut se liberaret, tale pri-
“ uilegium ementiri ausus est, &
“ audacia inaudita, nouoque falsi-
“ ficandi genere, *Luciferi Chiro-*
“ *graphum* sigillumque (ab eo e-
“ ním solo proficisci posuit) effi-
“ gere. Porro extra hanc in *Exor-*
“ *cismis* libertatem, quam ubi
“ semperbos exhibeamus humiles
“ & mancipatos, non aliunde quæ-
“ rendum est, quam ex actis perua-
“ nis, ubi de *Barcena* nostro legi-
“ tur, cum, cum profunda nocte, si-
“ ne teste cum in cubiculo saluta-
“ res.

*Lettera a
Biego To-*

32 CONCLAVE

“ rat aliquid è tuis Angelis, proti-
“ nus è Cathedra surrexisse, locum-
“ que illum Diabolo, quem longè
“ se dignorem prædicabat, refig-
“ nasse. De iniuriis autem Pontifici
“ Romano, ab hoc Florentino illatis,
“ et si permulta dicenda essent, fa-
“ tis tamen ex hoc uno animus eius
“ dignosci potest, quod crima-
“ vulgaria, popularia, tantoque vi-
“ ro indigna ei attribuit. Genus
“ accusationis est parcius laudare :
“ & eius dignitati detrahitur, cuius
“ cùm laudes exiguae proferimus,
“ omniaque tamen dixisse videri
“ volumus, maiora reticemus. Vi-
“ derat sortasse iste Catalogos ali-
“ quos Casuum Reservatorum, qui
“ quotannis à Papis augentur; pu-
“ tauitque ideo Papas ea peccata
“ reseruasse, vt ea soli patrarent.
“ Sed aut ignatus est, aut illis ini-
“ quis nimis. Illinc licentiam pec-
“ candi populo ademisse censendi
“ erunt, qui Concubinas non tan-
“ tum dari patiuntur, sed aliquan-
“ do iusserunt : qui que meretrici-
“ bus

bus partem patrimonii sui *S. Petrum* debere volunt? Mulieresq;
intami illo nomine meretricum
onerari nolunt, donec 23000. ho- *Ibid. Vidu*
minum admiserint. Cuius etiam
Religionem professi, Academi- *Scappus de*
cos meretrices in domo retinen- *Inre non*
tes expellivent, quia prasumen- *script. l.1.*
dum (aiunt) *Scholares sine Mere-* *ca. 54.*
tricibus nolle vinere. Illene à pi-
culis alios absterrere velle putan-
dus, qui ita illorum securitati
*prospicit, ut doceat in omnibus *Sum. An.**
secundæ tabulæ præceptis, toti- *gelver.*
usque legis moralis posse à se dis- *Papa. N.1.*
*pensari: nec ea *Decalogi præcep-**
ta principia dici posse, nec conclusi-
ones necessario a primariis dedu-
ctas? Ideoque (ut semper hoc
docendi genus coluit) exemplo
Regulam illustravit, & de sorore
ducta dispensationem dedit? qui-
*que in uno suo horreo, urbe *Ra-**
mator reposuit indulgentias, ut
nemini difficile sit, una aliaue ho-
ra 100000. annorum inde expro-
mere remissiones? Quam lucu-
lentus

Priuilegiū
mendican.
uerbo In-
dul.

34 CONCLAVE

“ lensus huius liberalitatis Ponti-
“ ficiæ testis est Leo. 10. qui dicen-
“ tibus semel Orationem Domin-
“ cam, & nomen Iesu (absit horror
“ à verbo) ter iterantibus, 3000.
“ annos concessit ? Quam profu-
“ sus aut Dispensator aut Calculator
“ Bonifacius, qui tot in una Latera-
“ nensi Ecclesia Indulgentias agno-
“ scit, ut nisi a solo Deo numerari
“ non possint. Quid quod non so-
“ lum plenaria detur ipsis Francif-
“ canis, sed & eorum parentibus ;
“ etiam & in eorum habitu mori-
“ entibus, etiam & id petentibus,
“ etiam & illo post mortem indu-
“ tis, et si non petierant; & quinque
“ annorum indulgentia habitum
“ osculantibus. Et tandem Clemens
“ 7. priuilegio vni Ordini dato,
“ (quod iam, ut & omnia alia, Ie-
“ suis commune factum est) lo-
“ cum aliquem iis subiectum visi-
“ tanti, aut si eum locum nequeat
“ alium quemuis, aut si nec id pos-
“ sit, etiam illud volenti, Indulgen-
“ tias omnes imperit concessas. CONCE

“ concedendas in orbe uniuerso. Et
“ quamvis verum sit si in illis In-
“ dulgentiis, certa pecuniae summa
“ determinetur (quod plerunque
“ sit) pauperem qui id praestare
“ nequit, et si satis de peccatis do-
“ leat, nullum tamen inde conse-
“ qui beneficium, easque *Gerson*
“ vocare ausus est fatuas & super-
“ stitiosas, quæ provna Oratione
“ enunciata 20000. annorum lar-
“ giatur, tamen Pontificum ani-
“ mum liberalem, nec in peccatis
“ sibi reseruandis adeo solicitum,
“ satis superque restatur. Si autem
“ in sc̄entum annorum i curriculo,
“ aliquis è face populi unus, ob
“ *Sodomitam* vltimo tradatur sup-
“ plicio, idque non tam ob admissi-
“ san culpam, quæ in ob ius *P̄kin-*
“ *cipibua*. *Ecclesiasticis* debitum,
“ ab illo erexit. & usurpatum,
“ minus certè dolendum est aut
“ queritandum; cùm solum ad in-
“ terrumpendam præscriptionem
“ fiat, in quam sibi vindicandam,
“ proclives semper Laici fuere.

Nec

" Nec enim ita avarus in hoc gene-
 " re deliciarum Papa est, quin ide-
 " tiam delibet Cardinales sui, quos
 Tbeo. Ni- " Carpidoneros (elegantia certe tuis
 em. Nemus " Secretarijs, Monachis scilicet,
 unio. Trac. " peculiari) in Epistola tua ad eo-
 6.c.29. " rum vnum scripta, tibi visum est
 " nuncupare. Cum enim ita in Pa-
 Rodol. Cu- " pam coimpaginentur Cardinales,
 pers. de Ec- " ipsumque eius corpus fiant, ut
 cles. univer. " nec sanguinem in febre emittere
 ful. 4. " possint, nisi eius licentia prius im-
 " petrata, quid illis denegandum
 " erit? aut quod peccatum 200. il-
 Azor. par. " lorum speciosa priuilegia effuge-
 2.1.4.c.1. " re potest? quas ex Ecclesia Hie-
 Mosconius " rarchia, non magis quamupsos E-
 de maiest. " piskopos, Papa tollere potest, cum
 Eccl. Mi- " & a Deo instituti fuerant, Aposto-
 litant. c.5. " lique prius Cardinales erant quam
 " Episcopi. Quos etiam in Creati-
 " one, Fratres appellat, & Princt.
 Ibid. " pes mundi, Orbisque terrarum
 Idem c. 6. " Coniudices; &c, ut nihil deficit, Tol-
 Scappus de " Reges sunt, quod Cardinales. O
 Jure non " corpus horrendum; & vt in mul-
 script. li. 1. " tis, ita in hoc insignter monstro-
 cap. 25. " sum,

“ sum, quod speciem suam propa-
“ gare non valent; cùm nec omnes
“ Cardinales, sedc iam vacante, ^{Azor. ubi} supra.
“ Cardinalem creare possint. His
“ certè, peccatorum non magis in-
“ uidet Papa, pluralitatem, quām
“ beneficiorum. Etiam & Borgiam
“ hac dignitate gaudere voluit, vt
“ plura scelera vno aētu, ingeniosa
“ impierate cōgellerit, quam, quod
“ sciam, ex ipsis Pontificibus, ali-
“ quis conatus sit. Non enim so-
“ lum fibulam soluit, pudicitiaeque
“ suæ fræna laxauit, sed secunda
“ ambitione exardescens, sexum
“ mutare voluit. Iuuenem autem,
“ & imberbem, ceu fructus agre-
“ stes fastidiuit. Nec enim satis a
“ sexu muliebri discessisse alias sibi
“ videbatur, nisi virilem haberet,
“ venerabilem, barbaque specta-
“ bilem Venerem. Nec ibi confr-
“ stit: pergit ingeniosa libido. Pa-
“ parum exoletos tamen solicitare
“ non dignatur. Voluit ad Ciuium
“ Sodoma licentiam pertigisse, qui
“ Angeles inire ambiebant: quo
“ potuit

" potuit modo eos imitatus, è sor-
 " te & portione Domini, homi-
 " nem è *Clero* sumit. Maius quid-
 " dam se fecisse ratus, cùm etiam
 " Dei Creatorem, Sacerdotem, si-
 " bi obnoxium fecisset. Nec tamen
 " hunc in choro quæsiuit, aut clau-
 " sto, sed ut satis monstruosam *Ve-*
 " *nerem* haberet, *Mirratam* etiam
 " voluit. Nec adhuc in *Auge* pro-
 " digiosa eius lasciuia ; non certè.
 " Quod addi potuit, addidit. Vi-
 " rum, Clericum, Episcopum, non
 " muneribus, non precibus aggres-
 " sus est, sed vi stupravit, rapuitq.;
 " Cùmigitur ex plenitudine pote-
 " statis, ad ea genera peccatorum
 " deueniant Papæ, quæ & exem-
 " plo carent & nomine, ita ut Pa-
 " pa *Paulus Venetus*, qui faciem
 " fucis tingens, scœmina videri ma-
 " luit, *Dea Cybeles*, diseretur (nec
 " sine mysterio, cùm huic numini
 " Cincœdi sacri sunt) nec nisi præ-
 " uentionis priuilegio vñi, suam
 " aliis licentiam impertium, ma-
 " le indigneque prævaricatur lo-
 quaculus

Plat. in vit.

Adrian. i.

“ quaculus iste cum Paparum dig-
“ nigati satisfactum putet, si cri-
“ mina aliis communia illis impu-
“ tentur. Imperiorum translatio,
“ Regnorum ruinæ, Regum Ex-
“ communicationes, depositio-
“ nes, incendia, bella, eorum in-
“ signia, & characteres proferen-
“ da erant. Etsi enim exempla de
“ Imperiis à Papa mutatis, tam sæ-
“ pe à nostris decantata, vera non
“ sicut, nec quid eiusmodi à Papis
“ antiquis perpetratum fuerit, cùm
“ tamen nostri Ordines politici
“ cæteris sagaciores, perspectum
“ habeant, quantum ad Ecclesiæ
“ incrementum conducat, hæc in
“ principes iurisdictio temporalis;
“ non. solum id sibi licere Papis
“ persuademus, sed & etiam anti-
“ quitus ab illis factitatum. Ideoq;
“ *Canones, Historiasq;*, inuitas quā-
“ uis ad hanc sententiā detorquen-
“ das, curauimus. Etsi enim unus è
“ nostris, nobilem illum *Canonem*,
“ *Nos Sanctorum*, eneruet, quo sèpc ^{Apologia} pro Gar-
“ hæc probari solita sunt, id tamen ^{pro} neto.

tum

40 CONCLAVE

" tum fecit, cùm & demulcēdus rex
 " *Britannia*, legesq; mitigandæ, &
 " ipse nomen *Endemonis* induerat.
 " Ad se autem redcat, & *Cacodamo*.
 " nem proficeatur, nobiscum senti-
 " et, quo etiam nomine ignoscenda
 " est & *Cudsemio* sua temeritas,

De despe- " cuim *Anglos Hereticos* esse neget,
 rata Calvi. " quia in perpetuo *Episcoporum* suc-
 causa. c. 11. " cessione permanent. Videntur e-

R. 12. II. " nim isti homines hoc in loco co-
 rum translationi fauere, qui ver-

" ba *Paulina* ita legunt, *Servite*
 " *temporis*, non *Servite Domino*,
 " *Canonesque* è re nata interpre-
 " tantur. De iniuriis autem nostro
 " Ordini, ab hoc homuncione il-
 " latis, cùm in nobis & tua & Pa-
 " palis lædatur maiestas, quibus
 " quasi *Dictatoribus Republica*
 " iam nutante, ab utrisque man-
 " datum est, *Videamus ne quid Res*
 " *publica detrimenti capiat*, non est
 " cur de vindicta dubitemus. Hoc
 " tamen est quod me præcipue ex-
 " cruciet, quod cùm me *Præfulem*
 " vocet & *Antistitem*, nomine vo-

bis

“bis horrendo & abominando,
“noui illum ex intima sua malig-
“nitate, hæc ad Bellarmint, Tole-
“tique votisfragas ambitiones re-
“terre, qui *Cardinalatum* aliasque
“dignitates amplexati sunt. Sed
“errat homo miser, & in nostris
“rebus rudis, ignarus, eos non so-
“lum ex hoc quod in Papæ corpus
“coalescunt, summo suo bono, fi-
“niique vltimo, centroque fœlici-
“tatis, huic *Luciferi* Cameræ red-
“di proximiores, sed & etiam ex
“ipso perjurio, votique iusti con-
“temptu, nouum ad eam ius iis ac-
“quisitum esse. Martyrium quip-
“pe nostrum *Cardinalatus* est: &
“quamvis non multi ex nostris iis
“polleant viribus, ut ita Martyres
“se fieri patiantur, gaudcentque
“Pontifices eam in alias familias
“transferre persecutionem, iis ta-
“men qui tantas vires alsequuti
“sunt, utpote qui maioribus præ-
“laturis aucti, ad maiora edenda,
“facinora idonei euadant, in hoc
“eorum Cœlo, nouæ Coronæ, no-

42 CONCLAVE

Ribadeney.
Catalog.
fol. 60. &
100.

Brifton. de
formul. l. l.
c.

R.

“ uæ aureolæ contexuntur. Dolenda
“ igitur semper erit infirmitas Lay-
“ na, & Borgie, quia Paulo 4. & Iu-
“ li 3. oblatum Cardinalatum re-
“ spuebant: (digna enim hoc loco,
“ & hoc conuentu, ea assertio vide-
“ tur) nam & in sacrificiis apud an-
“ tiquos Romanos tibi immolatis,
“ victima quæ reluctabatur, semper
“ reprobari credita est: ideoque
“ meritis laudibus decorandus Bel-
“ larminus, qui ex novo Cardina-
“ latu, nouum genium sumens, re-
“ tractationes edidit, & loca omnia
“ quæ in eius scriptis in favorenu-
“ Principum & electi potuerunt,
“ castigavit. Hæc autem omnia
“ missa faciamus. Satis enim nos
“ nouimus inter nos. Ea vero quæ
“ à se gesta esse gloriatur vir iste,
“ in re politica omnes, antiquos,
“ modernos, prætergressus, pensi-
“ culatus perpendamus. Quamuis
“ magnos in re aliqua cum pro-
“ gressus fecisse quis putabit, qui
“ ita in primis mediisque hærebat,
“ ut cum Pontificem Romanum vi-
“ derat,

“ deraſt, pouerat, ad Dæmonis ta-
“ men notitiam non peruenit. Scio
“ autem quo ſe perfugio tueri co-
“ nabitur : in infinitum ſcilicet
“ dari non debere progressum; ali-
“ cubi conſtendum, acquiescen-
“ dum. Nec etiam plura admitti
“ debere media, cum per pauciora
“ res expediri poſſit. Cum igitur
“ ei perſpectua ſueraſt Pontificem
“ Romanum omnia malorum cau-
“ ſam extitiffe, priumque moto-
“ rem, maluit ibi acquiescere, quam
“ Dæmonem agnoscendo, nouam
“ Tyrannidem introducere, fateri-
“ que Papam etiam Dæmonis iure
“ uſurpassare. Quam certe opinio-
“ nem si quis adhuc tueri velit, per
“ nos liceat. Erit tamen nobis ar-
“ gumentum iogenii non ita per-
“ ſpicacis, si quis ita Pontificem,
“ neglecto Dæmonem, ſuspiciat,
“ imaginemque ſinc, relatione ad
“ prototypum, colat. Quam au-
“ tem ſutilia, quam nihil ſint, quæ
“ in libros ſupſ congeſſis, hoc ma-
“ jifſum reddit, quod in omni

44 CONCLAVE

“ Religione, in omni disciplina
“ aliquis in eum insurrexit, nec quis
“ illum vindicare aggressus est. Nec
“ hoc ideo dicimus, quia ideo ini-
“ rius mala ea putanda consenitus,
“ sed quia minus artificiosa, & ad
“ finem in quem diriguntur, minus
“ valida. Non ita nos, non ita pro-
“ gressi sumus: ea enim arte præ-
“ cepta nostra his in rebus condita
“ sunt, & condita, ut cum à nobis
“ ad illaqueandos stabiliendosque
“ nostros proferantur, Ecclesiæ do-
“ trinæ & opinionis communio-
“ ris speciem reverentiamque iis
“ induamus. Cum autem ab ad-
“ uersariis ad conciliaudam nobis
“ inuidiam, aut infirmiores abster-
“ rendos producantur, humiliori
“ sorte contenta sunt, & in locum
“ seriemq; priuatarum opinionum
“ secedere non dignantur. Ca-
“ nonesque ipsi hunc splendidi mi-
“ traque & tiara insigniti incidunt,
“ & ex ipsa Cathedra diuinum so-
“ nant, vimque oraculorum obti-
“ nent; nunc autem laceri Ober-
“ gant,

“rant, mutilique claudicant, &
“claustrale quiddam aut Eremiti-
“cum murmure incerto susurrant;
“aut qualis ex pulpitis in aures po-
“puli præcipitati; aut à Conciliis
“producti quæ vel abortus passa
“sunt, partusque ediderunt ante
“inanimationem, Papæ scilicet as-
“sensum, aut iam vitâ destituta
“sunt, et si diu sana fuerant vegeta-
“que, ad ciuilia negotia non per-
“trahenda iudicanur. Nunc no-
“bis stellæ fixæ, & firmamento hæ-
“rentes, nunc autem planetæ sunt
“Canones. Nunc in omnibus lo-
“quitur ipse Papa, nunc autem Au-
“tores, è quibus excerpti sunt. Inde
“variè de Gratiano nostro philo-
“sophamur: nunc illi honorem
“dignitatemque Adamantum, &
“gemmarum nobiliorum attribu-
“entes, quæ inde nitorem & firmi-
“tatem consecutæ sunt, quod quasi
“ex Atomis, particulisque minu-
“tissimis conflentur, nunc autem
“montem ex arena vndique con-
“gesta agnoscimus, & fundamen-

46 CONCLAVE

" to recipiendo proisus ineptum.
 " Fateor certè patres nostri ordi-
 " nis, ex iuuenili quadam ferocia,
 " quantum temporis omnia aude-
 " bat, (vix enim ex Ephebis excess-
 " erat) male Concilium Tridenti-
 " num adduxisse, ad regulas certas,
 " & definitiones statuendas, à qui-
 " bus recedendum non fuit. Sed
 " certè recedendum est; nec diffi-
 " culari potest, tam nostri Ordin-
 " um.

Vide Beni- " nis scriptores, quām Dominicanī,
 um. " in hoc bello, tragœdiaque Roma-
 " excitata, De Gratiā & Arbitrio
 " à castris Tridentinī transflugisse.

" Nec enim quæ à nobis scripta
 " sunt ita firma rataque esse volu-
 " mus, ut ab aliis, dummodo nostri
 " sint Ordinis, immutari nequeant.

Apolog. I. " Ita quā usus est Damon-Ioanne
 Garnet. c. 3 " licentia in liberando Rege Reg-
 " no quo Britanixia à periculo depo-
 " sitionis, (quia nulla in eum lat-
 " sentia) Canonibusq; multis,

" quos alii in eum intonandos pu-
 " garunt, cùm tandem regnum il-
 " lud hoc opio nostro satjs fuerit

Stupe-

“ stupefactum, licebit nobis eos-
“ dem Canones ad pristinum vi-
“ gorem restituere, regnumque ita
“ sopitum, aut innato suo calore, id
“ est, bellis intestinis, aut externis
“ remediiis acquisitis, ex letargia
“ sua excitare. Securitatem enim
“ omnem qua gaudent Principes,
“ ex nostra habent indulgentia, ca-
“ nonumque remissa interpretatio-
“ ne. priuilegia sunt, quæ cùm à no-
“ bis emanarunt, vitamque acce-
“ perint, à nobis imminui, reuoca-
“ ri, iugulari possunt. Eodem pror-
“ sus modo, quæ admodum Ma-
“ riana licuit, à Concilio Constanti-
“ eni recessisse, licuit etiam Corso-
“ no, Mariana partes relinquere.
“ Quod tamen solis nostris, quibus
“ datum est tempora nosse, & ar-
“ cana, licere volumus. Videmus
“ enim ipsos Sorbonistas, qui Papa-
“ tum Aristocratum sibi constitu-
“ ere videntur, et si opinionem
“ Mariana euertere satagebant, ab
“ eius tamen nomine cæterisq; Je-
“ suis prudenter abstinuisse. Mo-

48 CONCLAVE

"destia sane quam in iis non spera-
 "bam, qui dum & in terris fui, De-
 "cretum contra me ediderant.
 "Nec tamen nihil patientiae meæ,
 "prouidenięque tribuendum, qui
 "vires eorum agnoscens, infant-
 "iamque nostram, responsonem
 "omnem & exagationem meis
 "interdixi. Nec enim tam *Hercu-*
 "lei eramus, vt in incunabulis ser-
 "pentes extinguere conaremur.
 "Cùm autem ab illo tempore sæ.
 "pius à nostris prouocati fuerint,
 "(nec enim regulam præceptaque
 "adeo seirea meis dedi, ac *Fran-*
 "cisco, qui noluit sua ad tempora,
 "& rem natam accommodari)
 "excusandi certè erant, si in nos
 "immitiores extitissent. Si *Parla-*
 "mentum *Parisense* ea modestia
 "rem peragendam non censuit,
 "sed librum, opinionem, homi-
 "nem, edictis suis infamem red-
 "dere maluit, quid aliud de eo di-
 "cendum quam *Gigantem*, & ani-
 "mal indomitum esse, quod nun-
 "quam à nostris cicurari potuit.

Clamant

Greizer.
 examen
 speculi,
 fol. 139.

“ Clamanteam semper v lulantq;
“ Papæ legitimè & Canonice progre- L'eschussier
“ diendum, idque malitiosè inter- sol. 25.
“ pretantur, de legibus suis, & Ca-
“ nonibus antiquis, quos per Ar-
“ resta (vt vocant) sua, via insensi- *Idem. fo. 32*
“ bili, in usum reuocare se posse
“ sperant. Hoc igitur est de quo
“ *Machiauelli* reum statuimus,
“ cum non ita tuto cupiculos suos
“ egisse, quin ab omnibus depre-
“ hensus fuerit. Nos autem qui Ec-
“ clesiam quasi Nauem accepimus,
“ alto mari liberè fluctuamur. An-
“ choram certè habemus, sed apud
“ nos; nec adhuc fixam: figendam
“ autem & retrahendam, prout
“ nobis usum fuerit. Et satis sci-
“ mus ut & Nauibus ipsis, ita & na-
“ uiganti Ecclesiaz, scopulos, pro-
“ montoria, quæcunque firma sunt
“ & fixa, periculosa esse, & naufra-
“ gium minitari. Non tamen adeò
“ obstinatè dicimus, nihil prorsus
“ in eius Commentariis esse, quod
“ huic Ecclesiaz inseruire possit.
“ Sunt certè ciusmodi multa; sed

50 CONCLAVE

“ non ii sumus, qui ab aliis quic-
“ quid emendicemus, aut qui à no-
“ bis non profecta Elogiis nostris
“ adornemus. Nobile huic tem-
“ perantiae abstinentiaeque exem-
“ plu[m] nobis exhibuit *Senatus Ro-*
“ *manus*, qui ideo *Christum* inter
“ Deos referre noluit, quia ab Im-
“ peratore t[er]e proposita fuit, nec
“ ab ipsis *Consilium* emanatit. Id
“ autem de quo præcipue gloriatur
“ iste, licentiam scilicet simulandi,
“ mentiendiique à se introductam,
“ nullo nititur fundamento, nullo
“ colore decoratur. Nec enim solus
“ *Plato*, ceterique *Reti* *publica-*
“ *rum* *Architecti*, licentiam men-
“ tiendi *Magistratibus*, etiam &
“ *Medicis* tribuere, sed & *Patres*
“ *Ecclesiae*, *Origenem*, *Chrysosto-*
“ *mum*, *Hieronymum*, astimantes,
“ non solum eandem in illis de-
“ cernam inuenierunt nostri, sed
“ eos etiam ab omni nævo repre-
“ hensioneque hac via liberant,
“ illis scilicet licuisse hanc opinio-
“ nem uteri, donec Ecclesiae aliqua
“ definitio

bscruti-
es in Cas-
num, fol.
6. ex col.
7. 19.

“ definitio contraria in statuisset.
“ Quod certe (et si non ita libere
“ hoc profitendum sit) adhuc nun-
“ quam fecit. Hanc autem doctri-
“ nam, quamuis usu receptam, à
“ Patribus excusatam, exemplis e-
“ tiam *Prophetarum & Angelorum*
“ in Scripturis roboratam, itaque
“ iure Gentium, & quasi lege Na-
“ turæ stabilitam, quia tamen à no-
“ bis profecta non est, aliquantu-
“ lum declinavimus. Aliam autem
“ minus obnoxiam, quæ tamen ca-
“ dem omnia Ecclesiæ præstaret,
“ Reseruationem scilicet Menta- *Trubares*
“ lem, mixtasq; propositiones sub- *l.2.c.24.*
“ stituimus. Mentiendi igitur li-
“ centia nec tutæ est, nec nouæ sunt
“ enim plæraque ex *Machianelli*
“ præceptis ita obsoleta, tritaque,
“ ut non dubitauerit Serarius no-
“ ster (sua tamen licentia usus) *He-*
“ *rodem*, qui tamdiu ante vixerat;
“ *Machianellistam* vocare. Sed ut
“ uno ictu spes eius omnes, omnes
“ rationes amputemus, hoc assero,
“ hoc edico, omnia scripta eius,

32 CONCLAVE.

"actaque omnia huc spectare, vt
 "ad ruinam interitumque regni
 "huius, id est, sedis Pontificiaz via
 "præparetur. Quid enim aliud
 "conatur, quām vt Rerum pub.
 "formæ immutentur, vt populo
 "(metallo molli, ductili, fusili, &c
 "ad nostras impressiones accom-
 "modationi) omnem libertatem
 "cripiat, destruetq; penitus omni
 "ciuitate, ad Monarchias (nomen
 "in rebus sacerdotalibus meritò no-
 "bis abominandum) omnia redu-
 "cantur. Cum lachrymis dicen-
 "dum, dicendum tamen, plane
 "nullum ex Monarchis iam inue-
 "niri, qui non aut penitus se à reg.
 "no nostro subduxerit, aut nos in
 "re aliqua graui leserit. vnde auto-
 "ritatem Pontificis, Incomparabi-
 "liter minorem esse quām fuerat,

De la messe "faicitur Cottonus noster; Ecclesi-
 fol 358. "amique Christianam (quod solum
 "Romana competit) Diminutinam
 "esse. Inde etiam est, quod non
 "nisi semel in Hebdomada, Cardi-
 "nales iam conueniant, quod sa-
 piens

syna.
 belosa.
 11.3.4.
 ex.7.

“ prius facere soliti fuerant, quia ne-
“ gocia in Curia Romana pauciora
“ sunt. Ut enim Reges Britannia,
“ Daniaque, ceterosque omnes
“ primi generis Monarchas tace-
“ am, in ipsa Gallia ita aucti sunt
“ inimici nostri, ut parum absit,
“ quin etiam numero nostris pares
“ euadant: viribus autem in hoc
“ superent, quod in doctrina sua v-
“ nanimes sint, vicinisque Ecclesiis.
“ adhaereant. Cum tamen nostri,
“ qui Catholici ibi dici volunt, ita
“ à Catholicis Romanis dissent-
“ ant, ut non solum Concilia, sed
“ & Regem Papæ præferant; illos-
“ que suos Gigantes, Gog & Ma-
“ gog, Parliamentum scilicet Parisi-
“ ense, & Collegium Sorbonæ, omni-
“ conatui, omni molimini nostro-
“ semper opponant. Etiam & in
“ Hispania miseri languemus, ² ubi ² Stappu
“ Clerici Dominis suis infideles de ^{de sure m}
“ proditione accusantur, ^b Iudicio ^{script. l. 1.}
“ Regis personæ Ecclesiasticæ sub- ^{ca. 6.} ^b Ibid. c.
“ iiciuntur, & ^c Sacrilegi, igni à Iu- ^c Ibid.
“ diec seculari traduntur. Et quam-

54. CONCLAVE

" uis Regni partem, paulo minus,
 " dictidum regni sui Ecclesiæ Ro-
 " mane concessisse videri volunt,
 " regnumque cum Ecclesia diuisu-
 " se, ita tamen pensionibus, alinfq;
 " oneribus, quibus Aulici filiique
 " procerum aluntur, & conditioni-
 " bus venenosis inficiuntur hæc e-
 " oruin dona, vt potius *Hydropisæ*
 " pati videatur Ecclesia, quam ex
 " alimentis bene concoctis sanita-
 " te frui, & ista omnia potius ad in-
 " uidiam Ecclesiæ, quam maiesta-
 " tem conciliandam fieri. Sed &
 " in iure Ecclesiæ usurpando, non
 " solum Reges Galliæ, sed & Bri-
 " tannicæ post se reliquit Rex Hispa-
 " nie. Nouum enim (ait Baronius)
 " exortum est Caput, pro Monstro
 " & Ostento. Excommunicat enim
 " & absoluist: quam etiam exercet
 " potestatem & in Episcopos & in
 " Cardinales. Appellationes impe-
 " dit, nec sedem Romanam superio-
 " rem agnoscit, nisi in casu præuenti-
 " onis. Exosum igitur nobis no-
 " men, Monarcha, & exiosum:

in

Regno
ilic.

“ in quod, tanto impetu, tanta fe-
“ rocia & acerbitate intonuit Ba-
“ ronius, ut frustra aliquid adiicere
“ conater ego, et si tuâ (nefande Im-
“ perator) lingua loquerer. Nomen
“ enim Adulterium vocat, & Tur-
“ rem Babel: Regique, cui ipse sub-
“ ditus, nisi à nomine abstineat, rui-
“ nam minatur. Interim Tyrannum
“ assestatuit, & Bulla Coena quotan-
“ nis excommunicatum. Hoc autem
“ uno erga omnes se tuetur, Nescit Resp. ad
“ zelus imperiosus parcere saltem Card. Co-
“ Deo. Quem tamen zelum, & à lu-
“ Mandato Papa, & à Iuramento
“ Cardinalitio inflammatum dicit;
“ quibus omnibus instructus, in
“ Monarchas insurgit. Nec aliam
“ ferè ob causam, Bellarminus no-
“ ster regimen Monarchicum tan-
“ tis laudibus effert, quam ut à
“ tanta dignitate sacerulares omnes
“ arceantur, solique Ecclesiæ ea
“ vindicentur. Bene igitur Rebul-
“ lus quidam, (qui iam huic regno
“ innotescere laborat, cùm calum-
“ niarum in Ministros Gallos, Ec-
“ clesiasque

56 CONCLAVE

“ clesiasque ibi constitutas satur,
“ etiam in Regem exterrum potentis-
“ sum calatum tringere, & sig-
“ na conferre ausus est) bene in-
“ quam, & per quam accommo-
salmones. “ date Baronium, & Bellarmi-
“ num, Clypeum, Ensemque Ec-
“ clesia Romana vocat. Gratulor
“ illi sanè de Titulo Ensis nostro
“ Ordini indulto & tam quod post
“ omnes illorum verborum [Ecce
“ duo Gladij] interpretationes, ad
“ temporalem iurisdictionem in
“ Papa stabiliendam, a nostris ac-
“ quisitas, ab aduersariis autem
“ sublatas, elisas, irrisas, nouam
“ suppeditasse videtur, & per duos
“ Gladios, Papæ excommunicatio-
“ nem, & Iesuitarum Regicidia in-
“ timasse; quam quod nobis su-
“ preinam illam dignitatem reser-
“ uauit, ut quemadmodum Deus
“ Paradisum suum Ense ignito mu-
“ nire voluit, ita & nos Ecclesiæ
“ nostræ finibus insistamus, non so-
“ lum ut Cherubin ille, flamma
“ se inroque instructi, sed & nupera-
“ inuen-

“ inuentione, puluere bombardi-
“ co : de cuius Autore, an Mona-
“ chus scilicet fuerit, Dæmonus,
“ miror cur litigarent *Antiquarij*,
“ cùm vnum sint. Ut autem (*ne-*
“ *fando Imperator*) in plærisq; re-
“ bus id semper conatus es, ut *De-*
“ *moni* imitareris, ita in nobis id e-
“ gregiè affecutus es. Cùm enim
“ Reformationem Ecclesiæ suę ag-
“ gredieretur ille, in tua etiam te
“ idem tentare decuit. Ideoque
“ *Franciscanos* tuos (operarios cer-
“ tè, artificesque ante nos natos,
“ non contemnendos) per *Capu-*
“ *chinos* reformasti : hos etiam per
“ *Recoletas*. Cùm autem & in ipsa
“ Ecclesia Dei, nonnulli in hac Re-
“ formatione eousq; progressi sunt,
“ ut non solum humores cum peri-
“ culo peccantes, sed & omnem
“ pulchritudinem, speciem, & or-
“ natum eximere, spiritus vitales
“ cum sanguine vitiioso simul ex-
“ haurire, maciem inducere, &
“ spastum etiamque febre curare
“ tentarent, tu tibi decissæ nolivisti,

Hipocra
l. 4. Ap.

57.
sed

58. CONCLAVE

“ sed antiquorum tam *Circumcel-*
“ *lionum*, quam *Assassinorum* in ge-
“ nium in nobis reformati, & ad
“ aliora audenda excitasti. Nec
“ enim in *Circumcellionum* ferocia
“ consistimus, cum alios ad mor-
“ tem nobis inferendam lacer-
“ mus, & prouocamus, nec in *As-*
“ *sassinorum*, qui ad Reges qui per
“ eos transibant occidendos, ope-
“ ram vendebant: nam sponte,
“ gratis, ubique id perpetramus.
“ Et quemadmodum re ipsa, a ne-
“ mine nos vinci patimur, ita &
“ *Mysticis* *Mystica* opponimus;
“ & ne Canon ille, *Ne quis Cle-*
“ *richus* *cultellum* cum *cuspide* per-
“ *taret*, prophetica aliqua relati-
“ one nos respiceret, præceptum
“ nostris dedimus, ut *Cultelli eo-*
“ *rum* frequenter acuantur, & ad
“ usus semper parati sint. Extispi-
“ ces enim sumus, prophanis lon-
“ ge solertiores; nec enim extra
“ brutorum animalium inspici-
“ mus, sed ipsarum animarum ex-
“ ta, in Confessionibus, & extra
Princi-

rauca
bi. Sy-
l. N. 41.

gul. fe-
t. Cap.
fect.
ectori.

“ Principum in predicationibus ;
“ quorum corda nobiscum esse
“ non ante credimus, quam ca-
“ videamus. Sileat igitur loqua-
“ culus iste Secretarius ; libros-
“ que suos eo honore affici, con-
“ tentus sit, quo *Ephemeridas* &
“ *Calendaria* anniversaria digna-
“ tur Mundus, quæ certis locis
“ temporibusque accommodata,
“ ibi alicui breui usui inservire
“ possunt. Eiusque Seclatorum re-
“ guæ omnes, cœu *Synodorum*,
“ *Provincialium* Canones, ubi con-
“ dicta sunt, recipiantur ; nostræ
“ autem, quæ uniuersum mun-
“ dum petuagantur, permeant-
“ que, *Conciliarum* *Oecumenico-*
“ *rum* vicem habent, vigorem
“ que retineant. Loco autem a-
“ liquo inter Gentiles insigni, po-
“ tiatur iste, modo a nostris ab-
“ sistatur. Nec solum de moder-
“ nis loquor, cum nostros alio ;
“ vix enim unquam in Romana
“ Ecclesia defuere Monachi, qui
“ *Machianellum* longè superarunt.

Longa

Longa certè mihi videbatur Ignatij
Oratio; & de corpore tamdiu reli-
cto metuebam, ne aut patre sceret,
aut certè fracescere, & sepulchre
tradi posset. Noluit tamen discedere
è scæna, donec peracta fabula. Spe-
rabam, si quid corpori accideret,
Iosuitas, quibus miracula familiaria
sunt, & quorum famæ studiosus in
hoc negotio mihi videbar, commi-
seratione erga me usuros. Ut autem
aliquando videram

*Aut plumam, aut paleam, qua flumi-
nis innatat ori,*

*Cum venium ad pontem fuerit, qua
fornice transit*

*Angusto flumen, reiçi sumide quere-
pelli;*

*Duxerat at postquam choreas, at quo
orbibus unda*

*Infusat, à liquidis laqueis, & fauci-
bus hausta,*

*Fluminis in gremium tandem cedit,
reditumque*

Desperat spectator scæna;

*Ita Machianellus sæpe se erigens,
sæpe repulsus, tandem cuanuit. Ego
autem*

autem in facie vulnusque *Lucifera* hærebam. Deprehendi illum ita erga *Ignatium* affectum, ac Principes, qui quasmuis Officiariis suis inuident eximiam opes conquirendi licentiam, tamen de illis queri non audent, ne populo eos reddant odiosos. Passus igitur *Lucifer* est Infernum nouum, Diabolum scilicet popularem, gloriosum, & sine dubio res nouas moliturum. Voluit igitur in Cameram interiorem secessisse, recepto præter *Ignatium* nemine, quem neque secludere potuit, eximie meritum, nec tutum putabat amplius ei occasionem dare, suas laudes celebrandi, cæterosque omnes deiiciendi, in conspectu publico, & vulgo Daemonum. Sed recedentem turba animarum obse-debat. Confluentes omnes, introitum flagitant, qui quid in rebus etiam minimis innouarant. Etiam qui aut in mundo muliebri aliquid noui induxerant, aut in *Pancirolli* Com- De rebus mentariis locum inuenerant, Por-nuper in-cellana, *Conspicillorum*, *Quintana*, *uentio*.

Stapliarum,

Staphiarum, etiam & *Canari* in-
uentores, turbam augent. Eorum
autem qui *Circulum* se quadrasse
gloriati sunt, infinitus penenume-
rus : sed nubem istam dispescuit
Ignatius, imperando, increpando,
irridendo, propulsando. Nollem
tamen certe *Petrum Aretinum* in-
ter ceteros tam male ab eo habi-
tum. De picturis suis portentosis
glorianti, vere certe respondit *IG-
natius*, cum, utpote non ita doctum,
multa latuisse in hoc genere, quibus
seatent antiquæ, tam Historiæ quæni-
fabulæ & poemata : ideoque *Are-
tinum* non solum nihil de novo ad-
didisse, sed & stimulos inueniuti
admississe, quæ in eius industria te-
mere confusa, nihil vterius quæren-
dum putaret, itaque infinitum præ-
diuite inq; Antiquitatis thesaurum
amissuram. Addidit etiam, *Rade-
rum* ceterosque sui Ordinis, qui po-
etas castrare soliti, aliosque autores,
(interim autem mirabar ego eos &
vulgatam editionem suam non ca-
strasse, quæ verbis adco·obsecenis
alicubi

alicubi abundat, quæq; lingua *Hebraea* (eo nomine *Sancta* nuncupata) adeo horret, ut nihil obscenum effari possit; ita ut vnus ex illis (admodum subtiliter) animaduertit, *stellam Veneris* perraro eo nomine in Scripturis appellatam) non eo animo id fecisse, ut eorum memoria 12. aboleretur, sed ut prius experti ipsi an *Spintria Tiberij*, & *Martialis Symplegma*, aliaque huiusmodi, non potius *Chimere* & luxuriantium ingeniorum speculationes, quam res certæ & ad artem methodumque deliciarum reducendæ extitissent, (nec enim in re aliqua *Theoria* contenti, nisi & ad *praxin* accedant *Iesuitæ*) discipulis tandem suis, & novitiis ea facerent communia. Est enim secunda Sacrauentorum hæc Ecclesia, Diuinis autem onerata, iam & Moralia gignit. In quibus, ut & in Diuinis, yna specie populum contentum esse volunt; varias autem formas, arcana sua mysteriaque sibi reseruare: cuiusmodi nonnulla sub-obscuræ mihi cum inuere videtur,

*Harlay de
fence des
Iesuit fe.*

cum

Valladerius
fol. 24.

cum in vita nouæ Diuæ, Franciscæ
Romanae scribant, Thorum geniale
ei perpetuum Martyrium fuisse, &
Miraculorum Officinam. Cum ta-
men is fuerit *Aretinus*, qui Princi-
pibus fugillandis, contumeliisque
afficiendis diu assuetus, habitum
inde contraxerit talem, ut & ad su-
premam Dei Majestatem paruifa-
ciendam ascendisse potuit, miror
certè *Archijesuitam* istum; eis
non ad sedem in Ecclesia sua trium-
phantem cum admiserit, munus tamen
aliquod inferioris sortis ei denegas-
se. Dignus enim mihi videbatur,
qui aut *Ignatio A Voluptatibus*, aut
Lucifero A Voce esset. Quicquid e-
nim vel *Lucifer* ipse animo conci-
pere potuit, estari audebat iste. Eum
tamen *Ignatius*, satis sibi ad omnia
munera visus, protrusit; urgentique,
bâculum intentabat. Nec mitiorem
certè *Christoforo Columbo* se exhi-
buit: qui cum nihil ei in terra mari-
ue imperium fuerat, in Inferno
difficultatem minus timebat. Per-
gentem autem sistebat *Ignatius*.

Memi-

“ Meminisse te decet, inquit, si
“ quid huic regno emolumenti, ex
“ detectis terris Occidentalibus e-
“ ueniat, id omne nostris acceptum
“ referendum. Si enim obtinuisset
“ Dominicorum sententia, prædica- Matalius
“ tione sola, non vi inferanda incolas Metellus,
“ reducendos, vix certe tot sæculis, Prefat.
“ vicies centena millia hominum ad in Oseriū.

“ 150. perducerentur; quod à no-
“ bis citò peractum. Si lex lata à
“ Ferdinandō in solos Canibales, ut
“ qui fidem amplecti noluere, servis-
“ te plecterentur, in alias Prouinci-
“ as extenta non fuisset, defuissent
“ nobis viri, qui terræ beneficium
“ eruissent. Nisi nos, sublata co-
“ rum Idololatria, nouâ, nostrâ, id
“ damnum iis compensassimus, ni-
“ si nos, genti ignaræ barbaræque,
“ res aliquando naturales, ali-
“ quando conficitias, pro miracu-
“ lis obtrusissemus; nisi nos etiam,
“ ex Americano pretioso stercore
“ confectum Pharmacum, Princi-
“ pibus Europais, eorumque pro-
“ cribus, & Consiliariis insinuat,
“ appli-

applicare, parati semper esse-
 mus, parum certe ex his locis de-
 tectis (quod fortunæ referen-
 dum) effectum foret. Laudo ta-
 men pertinaciam tuam, patienti-
 amque: cuius (quoniam ea tibi
 præcipua virtus) & hic exercen-
 dæ occasionem habeas, & in loco
 remotiore consistas. Et si autem
 Lucifer turbâ istâ nimia & candi-
 datorum diluvio pene obruus,
 concitator factus, quasi vicariatum
 quendam, aut à latere legationem
 concessisse Ignatio videbatur, po-
 testatemque paulo minus absolu-
 tam ex arbitrio omnia agendi, erro-
 rem tamen suum, pænitusque de-
 prehendit. Meminit enim quanto
 imperio Canon Alius vibrari ab iis
 solet, quo Rex Francie, non quia
 flagitiosus, sed quia inutilis deposi-
 tus à sede dicitur: Regesque à dig-
 nitate excidere, si aliis rebus dedili-
 parū de
 pteo.
 De syndice
 zu de excess.
 Reg.

rem publicam officiariis admini-
 strandam relinquunt. Voluit igitur
 & ipse rei gerendæ manus admo-
 nere suas, scimus immisceri in
 Ig-
 natio

natio forè daretur *prescriptio*; quo
titulo, satis nouit quantum in alios
Principes prævalueraat & adhuc se
tueatur *Ecclesia Romana*. Etsi autem
Ignatio gratulari se simulabat, de se
ab ista importuna turba liberato,
cum tamen illum vidi, hoc solum
agere ne nemo admitteretur, maio-
ri opus esse diligentia putauit. Nam
quamuis de *Patriarchis* suis bene-
sperabat, qui diu ante locum inte-
riorem adepti fuerant, & cum qui-
bus (ut dixit *Abbas quidam Diabo-* Sofroni-
lo, cum post longa interualla ten-
tanti) ipse *consenuerat*, eos scilicet
ius suum retenturos, strenueque de-
fensuros, seque aggerem, si quid
noui moueret, *Ignatio* opposituros;
si tamen solus in hoc sæculo indu-
ceatur, metuit, ne tam eius spiri-
tus, quam eorum erga illum reue-
rentia, in dampnum suum augeren-
tur. In omnes igitur angulos ocu-
los coniecit; & longius remotum,
vidit tandem *Philippum Nerium*;
qui non satis sibi conscius, de egre-
gio aliquo erga hoc regnum merito

D

suo

suo, à portis abstinuit. Animo autem recolebat suo *Lucifer*, *Nerium*, *Ordinemque* *ctorum*, cuius institutor fuerat, *Congregationem* scilicet *Oratory*, ideo præcipue à *Pontifice Romano* erectorum, auctos, priuilegiis honoratos, ut assiduis de *Vitis Sanctorum*, *Antiquitatumque Ecclesiasticarum*, orationibus ad populum habitis, ita nouus honos iis conciliaretur, ut inde *Iesuitarum* torrens, & *communis* erga illos superstitione languidior paulo, tepidiorque renderetur. Iam enim de illis metuere ipse Papa cœperat; cœperant enim & illi paradoxon suum spargere, *De Confessione & Absolutione per litteras*, & internuncios exhibenda, eaque arte omnium Principum arcana ad se trahere: tentauerant etiam & *Monarcham* magnum *Italia* inhiantem contra Pontificem solicite, cui articulos quosdam, de reformato obtulere. Gaudent autem mutua sibi exempla esse *Papa* & *Lucifer*. Quod igitur fecerat ille in *Medio*, in *Infero* regno hic tentare

tarē aggreditur. Accersiuit igitur *Philippum Nerium*; animique in il-
lum propensi aliqua signa edidit.
Stupidior autem erat *Nerius*, quām
vt ea ritē interpretari potuit. Vedit
tamen ea *Ignatius*, & priusquam
Lucifer ad apertiora descendere-
ret, aut tantos hac in re progressus fa-
ceret, vt cum honoris eius constan-
tiæque semper ratio habenda fue-
rit) nulla ratione à proposito suo
abduci posset, aut auerti, cito oppo-
nendum, re adhuc tantum non in-
“ *tegra* existimauit. Se iam videre,
“ dixit, *Luciferum* minus cum *Phi-
lippo* versatum, quām cum *Iesu-
tis*, qui nesciret quām apertum ei
“ hostem se professus fuerat. Nec
“ enim solum ^a *Visiones omnes* re- ^a *In vita*
“ spuit, ^b iussitque quendam con- ^b *Nerij, fol.*
“ spuere in faciem *B. Virginis*, cum ¹⁰⁷
“ ei apparuit, quia *Dæmonem* esse ^b *Fol. 108.*
“ putabat, ^c aliumque *Medici* spe- ^c *Fol. 212.*
“ cie moribundo insidiantem de-
“ pellebat, ^d nec facile adduceba- ^d *Fol. 229.*
“ tur, vt quemquam à *Dæmon* ve-
“ xatum crederet, sed etiam ^e cùm ^e *Fol. 19.*

70 CONCLAVE

" et tres *Damones* in via occur-
 " bant, non exorcismis, non signo
 " Crucis eos dignatus est, sed sim-
 " pliciter neglexit & præteriit. A-
 " lios fortasse ad Religionem exci-
 " tabat, ipse autem in sæculo tum
 " mansit; adeo ut me me inini, ^f e-
 " um *Campanam* seu *Tintinnabu-*
 " *lum* vocitare solitum, qui cùm
 " ipse foris maneret, alios alliceret.

Fol. 26.

" Nec ^g qui *Congregationem* eius
 " sequuntur, *Voto* aut *Sacramentis*
 " vinculo se obstringunt; nec quid-
 " quam, de quo ei gratias referat

" *Fol. 163.* " hoc regnum noui, ^h nisi quod *Ba-*
 " *ronium* adscribendos *Annales* im-
 pulit. *Nerius* autem ad hæc omnia
 mutus, quasi de alio dicta. *Historiæ*
 certe suæ, eorumque quæ de illo
 scribuntur, ignarus prorsus aut ob-
 litus. Ausus autem est ipse *Lucifer*
 (patientia *Ignatij* vix impetrata) e-
 ius partes suscipere, eousque pro-
 gredi, ut dicere non vereretur,
 " *Baronium*, *Bozium*, aliosque ex
 " hoc alueo *Nerij* profectos, libe-
 " riori, apertiori, duriori in Prin-
 cipes

“ cipes stilo usos, Papæ in regna
“ omnia directæ Iurisdictioni, me-
“ lius consuluisse, fortius propug-
“ nasse, quām qui meticulosisius
“ quām par est, maiestatique tantæ
“ causæ conueniat, rem aggressi,
“ vias obliquas, ambages perple-
“ xas, & ex variis rarisque circum-
“ stantiis inutiles, Hæresin sectan-
“ tes Bellarminianam, sunt com-
“ meni. Omnia autem ista ab a-
“ lumni suis edita, Nerio deberi,
“ ut radici poma. *Ignatius* autem
cūm eum videret partes omnes a-
gere, Judicis, Aduocati, Testis, pri-
ori insistens consilio, rumpendam
Orationem putauit, ne cūm merita
Nerij decantasset, ad præmia obli-
“ garetur. Quid autem, clamat
“ *Ignatius*, fecit iste, quid perpe-
“ travit, eiusue sequaces, in specu-
“ lationibus, in præparatoriis fem-
“ per exercitati? Libri isti de Iurif-
“ ditione Papæ scripti, quid aliud
“ sunt, quām *Medicorū* de morbis
“ disputationes, aut de medicamē-
“ torum componendorum modis;

“ qui cum in libris delitescunt, dum
“ nemo ad ægrum pergit, morbo-
“ que medicinam accommodat,
“ quid ex illis boni, quid emolu-
“ menti ? quam partem, quod
“ membrum corporis languentis
“ aggressi sunt isti ? quo in Regno,
“ humores in Papam peccantes,
“ igne ferroue expulerunt ? Quam
“ Remp. in Anatomiā dissécue-
“ runt ? quod skeleton ad posteros
“ erudiendos consecrēunt ? Hosce
“ morbos, verbis prædicationibus-
“ que, cœu carmine & incantationi-
“ bus curari posse sperant ? Si au-
“ tem hoc honore inde dignus pu-
“ tabitur, quia ex eorum scriptis
“ aliquid decerpi posse videtur,
“ quod ad hoc negotium accom-
“ modari queat, cur *Bezam*, cur
“ *Calvinum*, cæterosque eius ge-
“ neris h̄ic in Infernis non habere-
“ mus ? in quorum libris nonnulla
“ inueniuntur, quæ huc torqueri
“ possunt. Sed cùm nec ad *Monar-*
“ *chias* extirpandas collimarent,
“ nec *Canones* aut *Aphorismos* ad
res.

“ res omnes accommodandos, sed
“ circumstantiis incertis obnoxios
“ ediderunt, nec quid alias in Prin-
“ cipes durius statuerunt, nisi ubi
“ supremam potestatem in *populo*,
“ aut *Ephoris* resedisse opinati sunt:
“ nec hanc etiam potestatem in
“ principem irruendi, aut à priua-
“ to arripi, aut ei delegari posse di-
“ cant, nec ideo quisquam ex eo-
“ rum discipulis in vitam princi-
“ pis sui aliquid peregrisse se glori-
“ etur; videmus hunc locum iis
“ semper fuisse occlusum. Fuere
“ sane ex illis (etsi illis hunc hono-
“ rem inuidem, ut cum *Knoxio*,
“ *Goodmano*, *Buchanano* nume-
“ rentur) qui nostros æmulati, reip.
“ tranquillitatem perturbarunt,
“ Principibusque iniquiores exti-
“ terunt, nec suo apud nos in hoc
“ regno aliquo loco carent. Sed
“ cum nihil, nihil suis manibus per-
“ egere, nec inde se excusare pos-
“ sunt, quia minus valebant, (quid
“ enim aut *Clementis* aut *Rastillaci*
“ viribus tribuendum est, aut quid

74 CONCLAVE

“eius ausibus, qui vitam suam neg-
“ligit, in mediis castris imperui-
“um?) ad hanc secretam sacra-
“tamque Cameram vix aspirant.
“Subiunxisse voluit *Lucifer*, non
“omnes fortasse quæ in regum vis-
“cera grassatæ sunt manus, à *Iesui-*
“*tis ita* armatas fuisse, vt ipsi om-
“nibus Consiliis, omni definitioni,
“semper interfuerint: (quod ta-
“men, non vt testis juratus, sed vt
“*Lucifer* ipse, paterque mendaci-
“orum, dicturus erat) Satis autem
“esse, quod & Confessarii ita ani-
“mos imbuant ea doctrina, vt iam
“non quasi medicina, sed vt ali-
“mentum à natura accommoda-
“tum proponatur: nec magis ad
“res istas peragendas, *Iesuitæ* per-
“sonam iam requiri, quam cordis
“humani, quod spiritus per omnes
“artus emittit, in omnibus artibus
riffon.de “præsentiam. *Consulibus Romanis*,
rmul.l.I. “qui pro pátria & exercitu se de-
“uouere *Dysinferis* soliti sunt, li-
“cuisse ipsis à morte abstinere, &
“quemlibet è legione sacrum face-
“re.

“ re. Ita & *Iesuitis*, quemlibet ē po-
“ pulo, (gaudent enim & illi Fran-
“ ciscarorum priuilegiis, apud quos
“ nomen populi, omnes extra eorum Reinsnik.
“ ordinem continet) ad sua facinora *Manuat.*
“ perpetranda excitare. Hoc au- *Francisca-*
“ tem si concessum fuerit, *Neria-* *no, ca. 9.*
“ nos nemini inferiores, quorum
“ libris (si quid *Iesuitis* omnibus
“ humanitus contingeret) Eccle-
“ sia contenta esse potuit, nec de
“ penuria macieue ei metuendum
“ foret. Hæc loqui voluit *Lucifer*.
Tacere autem satius visum, tuius-
que. Animaduertit enim *Ignatium*
signum dare, omnesq; eius cohori-
tes, numerosas, vafras, rerum noua-
rum auidas, cristas erigere, tremere,
in corpus vnum coalescere, omnia
eorum monumenta, quanta tece-
rant, quāta passi fuerant, cōquirere,
producere, æstimare. Legio autem
Anglicana, quæ *Capistrata* dicta,
quā ducebat *Campionus*, cludebat
(ni fallor) *Garnetus*, præ cæteris se-
rociebat. Et quasi secundū aliquod
Martyrium subeundū, aut ipsa im-
mortar-

mortalitas exuenda esset, ad quid-
vis paratissima. *Nerium* igitur ut se
subducat tacitè monet *Lucifer*; nec
quid de eo addidit. De alio autem
inducendo iam desperans, de ex-
cludendo ipso *Ignatio* serio cogi-
tat. Ita igitur cum aggressus: Do-
“ leo, mi *Ignati*, nec in aliis merita,
“ hoc loco, nec hīc locum tuis me-
“ ritis dignum me inuenisse. Mīhi
“ si mori licuisset, de successore vi-
“ deo non fore litigandum. Quod
“ enim in Cœlis primum facinus
“ perpetraui ego, quo Imperium
“ hoc adeptus sum, si & à te factum
“ non est, inde excusari potes,
“ quod quid fuerit, ignorant om-
“ nes. Si enim quis veterum, cum
“ superbiam aliis, aliis luxuriam,
“ aut mendacium fuisse autem,
“ vera dicat, aut si in *Casuistis*, qui
“ artem peccandi profitentur, in-
“ ueniri potest, certè de eo peccato
“ omisso, accusandus non eris. Iam
“ autem cùm nec à me descri, nec
“ in partes scindi potest hoc reg-
“ num, hāc via succurrendum pu-
to.

“ to. Ad Pontificem Romanum lite-
“ ras dabo. Ille Galstanum Florenti-
“ num ad se vocabit : qui nouum
“ Mundum, Lunæ scilicet astrum,
“ montes, nemora, vrbes, iam sat is
“ perscrutatus est. Qui cum primis Nuncius
“ suis perspicillis id effecerit, vt il- syderem
“ lum tam ex propinquo intuere-
“ tur, vt de eius facie, formaque, &
“ rebus minimis sibi satisfecerit,
“ nouis (cum iam in arte sua maio-
“ res progressus fecisse credendus
“ sit) eonectis, & à Pontifice Ro-
“ mano benedictis, Lunam, cœu ra-
“ tem quandam in æthere fluitan-
“ tem, ad terram proprius trahere
“ valebit. Illuc Iesuitæ omnes, (ad
“ illos enim id negotium spectare
“ semper vociferantur) transfreta-
“ bunt, Ecclesiamque Lunaticam
“ Romane conciliabunt. Certè non
“ ibi diu degent Iesuitæ, quin spon-
“ te sua nascatur & Infernum. In
“ id tibi erit Imperium ; ibi reg-
“ num, ibi domicilium statues. Et
“ quemadmodum ex terra in Lu-
“ nam, ita & ex hac in cætera astra
“ quæ

78 CONCLAVE

“ quæ etiam & Mundi creduntur,
“ *Iesuitis* tuis semper facilis erit
“ transitus, eoque modo *Inferna*
“ propagabis, imperiumque tuum
“ dilatabis, propriusque ad sedem
“ quam reliqui ego, ascendas. Non
expe&tauit dum peroraret *Lucifer*,
Ignatius. Quamprimum enim e-
um respirare videt, vultum *Ignatij*,
si quæ in ea mutatio, exploraturum,
moxque oculum ad alium Inferni
locum, vbi ingens exortus rumor,
conuictere, hanc arripuit occasio-
nem *Ignatius*, quasi finem dicendi
“ fecerat. Respondit itaque, De c-
“ ius tanu erga *Romanam Ecclesi-
“ am*, quam Ordinem suum benc-
“ uolentia, noua singulos dies pro-
“ ducere testimonia. Hoc etiam ul-
“ timum in primis numerandum.
“ Nosse se *Pontificem Romanum* ex-
“ imia deuotione, omnia à *Lucifero*
“ profecta Confilia semper ample-
“ xatum, obsequutum. Sperare in-
“ de se, illum negotiorum hoc *Iesui-*
“ *tis*, Imperium autem sibi referua-
“ turum. Nec non & *Pontificem* se
“ credere

“ credere ante de hoc cogitasse. Et
“ cum Personio Anglo de Cardina-
“ latu spei ingessit, hunc locum,
“ hanc nouam Ecclesiam cum in
“ animo habuisse. Breui futurum,
“ ut omnia quæ in terris nuper pas-
“ sa est *Romana Ecclesia*, ibi resar-
“ ciantur. Hoc etiam aperco refu-
“ gio, si iam in maiores angustias
“ reduceretur, aut ei ultima impen-
“ deret exterminatio, minus mun-
“ do vniuerso dolendum esse. De
“ Receptione autem *Iesuitarum*
“ non esse dubitandum (et si & in-
“ uitis regibus se penetraturos pro-
“ fitentur) nunc præse:tim, cum
“ omnes terræ Principes non so-
“ lum licentiam abeundi, sed & A-
“ postolos suos libentissi nè & ala-
“ criter iis concessuri sint. Nec ni-
“ mium reluctaturi putandi sunt, si
“ & ipse *Pontifex* eos comitari dig-
“ naretur, & vaticinium sui *Gersonis*
“ *De Auferibilitate Papæ*, hoc sal-
“ tem modo implere vellet. Adde
“ etiā quod fœmina ibi regnare di-
“ citur, quibus semper fœliciter vi-
“ sunt,

80 CONCLAVE

“ sunt, qui quid in Religione inno-
“ uare tentarunt. Quanta diligen-
“ tia Pulcheria & Eudoxia Impera-
“ trices, de Paschate statuendo à
“ Papa solicitatæ sunt? Quam ob-
“ nixe de Imperatrice ad suas par-
“ tes trahenda tam *Pelagius*, quām
“ Papa literis contendebat? Si enim
“ is *Julianus* honos tributus fuerit, ut
“ in Numis publicis *Mater Ca-*
“ *strorum*, & *Deum* *mater*, & *An-*
“ *gustorum*, & *Senatus*, & *Patria*
“ *Mater* diceretur, quid in fœmi-
“ næ à nobis imbutæ *Matres Ec-*
“ *clesiæ* dici possiat? Cur non inge-
“ nio fœminarum fidendum nobis
“ fuerit, cùm & aliquando Ecclesia
“ nostra *Fœmina Pontifici* se credi-
“ derit? Qui autem ita felices in
“ fœminarum gratia aucupanda
“ putamur, ut ideo nec fœminis li-
“ regn. Je-
“ sit. fol. 73. “ ceat domos nostras ingredi, nec no-
“ bid. fol. 47. “ bis, Curam Monialium suscipere,
“ quique per omnes *Indias* grati-
“ am earum & benignitatem ex-
“ perti sumus, aut saltem (tam quia
“ is mos antiquis *Hæreticis* in opi-
“ nioni-

“ nionibus suis insinuandis, quām
“ quod iis qui artes nostras norunt
“ valdē credibile illud semper pu-
“ tauimus) in literis suis anniuer-
“ sariis de hoc gloriandum puta-
“ runt, & aliquid vero addendum,
“ quibus id muneris datum est, cur
“ de hac Regina male nobis omi-
“ naremur, quæ etiam motibus est
“ & passionibus non infrequenier
“ obnoxia? Sæpe in absentia solis
“ languet, sæpe in Eclipsi deliqui-
“ um patitur, & in articulo mortis
“ posita videtur. Tum persgendæ
“ erunt partes nostræ, tum artes
“ exercendæ, & quicquid volunius
“ extorquendum. Experiendum
“ etiam quid Carmina & Incanta-
“ tiones in eum valeant. Quæ enim
“ poetæ dictabant, nec vera ipsi pu-
“ tauere, nos vera esse & mysteriis
“ referta sæpe experi sumus. Nec
“ certè aliquam in mentem reuo-
“ care possum fœminam, quæ aut
“ spem nostram fecellit, artesue e-
“ lusit, vñā demptâ Elizabetha An-
“ gla. Cui etiam id ignoscendum
“ fuit,

“ fuit, quia fœmina in penitus exu-
“ erat ; cuius præcipuam dignita-
“ tem, scilicet, ut mater fieret, cur
“ exoptaret, cui sine uxoris, matri-
“ que, aut aliis ea indignis titulis
“ fœmininis, is aliunde successor
“ præparatus fuerat, qui diutius à
“ regno detineri non debuit. Ho-
“ rum autem Principum de hono-
“ re cum hæc loquor, homo iis ini-
“ micissimus, non alio me furore
“ impulsu[m] sentio, quām cum
“ bruta animalia hostiam adorasse,
“ à nostris dicuntur. Nec certè vo-
“ lens *Elizabethæ Manibus* lito; (à
“ quo verbo irridendo, cùm à Re-
“ gye *Britannia* prolatum fuit, uti-
“ nam abstinuisse *Personam* no-
“ ster, cùm & idem verbum usurpa-
“ uerit alter è nostris, dum *Garnet* i-
“ leissius ad inimicos increpans, *Beati Garne-*
“ *iphor. Fe-* *ti Manibus* eos insultare dicit.)
“ Nec tamen ab omni innovatione
“ libera *Elizabetha* fuit: adeo enim
“ obsoleuerat antiqua Religio, ut
“ eam ad pristinam dignitatem re-
“ ducere, eam renouare, quædam
“ inno-

“innouatio fuit. Eaque arte, se-
“xus infirmitatem (si quid in hac
“re patiebatur) eludebat ; cui e-
“nim parum fœminæ inerat, pa-
“rum Innouationis satis erat. Sed
“nec etiam proprie Innouationem
“dicere hanc ausim, ne *Luther*,
“cæterisque procul à nobis in cœ-
“lis exulantibus, aliquid in hunc
“locum iuris deberi faterer. Pro-
“cliuiorem autem, ad Innouatio-
“nes nostras, *Reginam Lunaticam*
“fore speramus. Diu enim cum
“illa perquam familiariter versatus
“est Clavius noster ; quid ab ini-
“tio fecerit, quid factura sit, quo
“modo erga vicina regnā, cæte-
“ra astra, mundosque tam vagan-
“tes, quām firmamentarios se
“gerat, queis cum foedera, coniu-
“gia, societates ineat, quos auer-
“setur, (modo ei adsint *Epheme-
“ridæ*) perspectum habet. Ma-
“ior autem est, quām qui *Regi-
“na Lunatica*, aut à Consiliis
“inseruendæ , aut à Confessio-
“nibus (quod nobis utilius)
“donari

" donari possit. Nec in re tantilla
 " tantus homo deperdendus. Nec
 " enim alium habemus, ad Solem,
 " Mundosque alios transmunda-
 " nos delegandum. Illum igitur
 " ad maiora reseruabimus. Her-
 " bestus noster, aut *Busæus*, aut *Vo-*
 " *ellus* (qui soli ex nostris aliquid in
 " *Mathematicis* se valere, scriptis
 " testantur) quamvis insipidi pu-
 " centur, & pueriles, indignitamen
 " non erunt, qui & *Lunaticæ* huic
 " Ecclesiæ *Cathechismos* accom-
 " modare, eiusque progressus aspe-
 " ctusque obseruare possint. Etsi

Eudæmon

Io. Apolog.

pro Gar-
ner. c. 9.

" enim & *Garnerius Clunianus* magi-
 strum habuit, parum tamen in
 " scientiis profecit, sed *Bellarmino*
 " (altero etiam eius præceptore)
 " imbutus, eiusque *Dictatis* plenus,
 " ad politica anhelauit. Sedibus
 " ibi defixis, hoc certè non parum
 " dignitatem nostram augebit,
 " quod in literis ad terram demit-
 " tensis (si tamen non tota ad nos
 " evanescat Ecclesia Romana) mi-
 " racula quæuis effingere semper
 nobis

“ nobis licebit. Quod & ex *Indijs*
“ (nec infeliciter certè) tentau-
“ mus; donec vnuis è nost. is, sim- *Acosta de*
“ plicitate & ingenuitate *Christia-* *procur. In-*
“ na magis quàm *Jesuitica*, mira- *do Salm.*
“ cula ibi non fieri dolendo agno- *li. 2.6.9.*
“ scit. Certè satius nobis fuisset,
“ oinnes quinque fratres *Acostas*
“ ex nostro Ordine expuisse, quàm
“ vnuis eorum hoc in nos oppro-
“ brium euomuisse. De his viris e- *De stud.*
“ nim è nost. is, qui scilicet vera, *Jesuit. ab-*
“ nimis tamen cruda fatentur, verè *Strus. ca. 3.*
“ *Gretzerauus noster* dixit, *Nullum*
“ *corpus sine suis excrementis esse*.
“ *Huic autem Contemplationi*, su-
“ turique Imperii politiæ consti-
“ tuendæ, non est nunc nobis (*etsi*
“ admodum gratum sit) indulgen-
“ dum, nec tu in his occupationi-
“ bus amplius detinendus. Scribat
“ *Ampliudo vestra; Consilium ex-*
“ *equatur Pontifex; accedat Luna,*
“ *quandounque vobis visum fue-*
“ *rit. Interim quasi Diuersorio, mi-*
“ *hi utileat interiori ista camera.*
“ *Etsi enim Gregorius Papa perpe-*
“ *tuo*

Bellar. de " tuo dolore stomachi, & pedum
Purgat. l.2. " ab Angelo percussus est, quia
ca.8. " precibus suis, Deum ipsum ad
" *Transnumex* inferis liberandum,
" & ad cœlos transferendum com-
" pulerat, ideoque *Dens*, ex ore
" *Gregorij*, omnium successorum
" sponsonem accepit, neminem e-
" orum id amplius ausurum, in me
" tamen reuocando, nullum Pon-
" tifici imminere potest pericu-
" lum, tum quia nec de me cogi-
" tasse in hoc pacto putari potest
" *Dens*, de quo ipse nunquam co-
" gitauerim, pactumque inde irri-
" tum reddatur, tum quia nec ita
" violetur sponsio, si non in Cœ-
" lum, sed ab *Inferno* terreno, ad
" *Infernū Lunaticū* transferen-
" dus sim. Piura addere vetus rumor, de quo dixi, vndique increbe-
" scens: *Luciferoq*, percontanti quid
" causæ, responsum, Animulam ad
" oras Inferni appulisse, qui Ponii-
" ficem tandem exoratum dixit, vt
" *Ignatium* inter Diuos referret;
" eiusque Canonizationem eum

matu-

“ maturare. Iniquum enim esse,
“ cum omnes artifices, Janiique
“ prophani, peculiares quos inuo-
“ carent Diuos haberent, solis la-
“ niis spiritualibus, & Regicidis
“ suis deesset. Cum autem *Iesu-*
ta Cottonus in quæstionibus suis,
ex inuisibili priuilegio *Dæmoniacæ*
exhibendis, hanc inter alias, tam
Angliae quam *Gallia* pernicioſas,
posuerat, *Quid pro Ignati Canonizazione mihi faciendum*? tandem
animaduertit, *Regem Hispania Philippum*, & *Henricum Gallia* per Le-
gatos suos *Roma* contendere de
hoc negotio, quo scilicet eorum
solicitante *Ignatius* proucheretur,
(vterque enim eum sibi honorem
deberi fingebat, cum vterque *Rex*
Navarra, & ea arte vterque *Iesuitas*
eludebat: nam & *D' Alcala* è *Pierre Ma-*
cisci familia, & *Penaforte Jacobita*, ibieri, li. I.
Philippe Rege id agente, in Cœ- Nar. 4.
lum, neglectis *Iesuitis*, missi fue-
rant) tandem de Regibus despe-
gauit. Nec ius certè *Iesuitas* tan-
tum

tum debere decorum ei videbatur,
 Litera eius cum & ipse *Baronius* ad eam con-
 ad *Philip.* stantiam progressus est, ut de iniu-
 ria Regi suo illata postulatus, se li-
 teris ad Regem excusare non ante
 dignatus est, quām *Conclave* pera-
 geretur; ne si tum Pontifex crea-
 tus fuisset, id beneficio Regis ei
 contigisse aliquis putaret. *Papam*,
 igitur ipsi aggrediuntur. Patentur
 malie se in ea omnia à *Papa* resti-
 tui, quæ in *Gallia* Regno, & *Vene-*
torum Republica amiserant, quam
Ignatium in cœlis collocari: idque
 potius *Papam* facere debere, ex
 Ordine quem in Creatione *Deus*
 ipse secutus videtur, qui prius Ter-
 ram ornauit quām Cœlum: & hoc
 etiam argumento se *Israelitis* pro-
 bauit eorum Deum esse, quia scili-
 Gen. 2.4. cet *Canaan*, & alia beneficia tem-
 poralia eis impeditus fuerat. Cum
 autem illud Papæ omnipotentiam
 iam superaret, in Cœlis quid pos-
 sit, æquum esse illum experiri. Vo-
 luit autem ille titulo *Bene* (quem
 Gen. 17.8. &

& Aloisio Gonfagæ à Principibus e- *Vita eius*
ius Familiæ, magna importunitate *Epistol. ad*
solicitatus, concesserat) illis satis. *Paul. 5.*
fecisse. Voluit etiam *Xauerium*,
qui miraculis claruisse dicitur, ho-
nore isto decorasse. Quiduis vo-
luit, dummodo *Ignatium* ei præter-
ire licuisset. Vixit tamen tandem
est; & tam ipso Papa, quam Cœlo
ipso inuito, nec etiam annuente ip-
so *Lucifero*, *Ignatius* in *Diuorum*
turbam detrudendus erit. Hæc om-
nia, *Doctore Nello Gabriele* (de quo
Bartolus j factus peritior, qui ex *L.I. de ver.*
motu labiorum, sine voce edita, *oblig.*
omnium sermones intelligebat, in
omnium vultu legere mihi visus
sum. Ea (cum iam à *Lucifero* depre-
hensa) item terminabant: nec am-
plius hærendum de *Ignatio* indu-
cendo putauit. Cui iam ex *Cano-*
nizatione, nouum ius, nouus titu-
lus acquisitus erat. Metuitque, ne
de mora cum Papa increparet;
cum *Canonizatio* fere quædam de-
claratio iam sit, qua hominem de
Ecclesia

Ecclesia Romana bene meritum, summorum iam in Inferno honorum participem fieri, omnibus innotescat. Amare enim ubique *Augustinum*, placuisseque fingunt isti viri: nec volunt illum ne tum quidem mentitum, cum dixerat, *Multorum corpora in terris honorari, quorum anima torquentur in Gehenna.* Manum igitur *Ignati* prehendit *Lucifer*, & ad portas dicit. Ego autem de eius Canonizatione adhuc dubius, ad veritatem perquirendam proficior. Vix enim credendum putavi, *Paulum* 5. qui nuper urbem *Romam*, Ecclesiamque tot impensis onerauerat, cum *Franciscam Romanam* Diuis immiscuit, ad *Ignatium* prouochendum, cum iam nemo Regum aut impensis faceret, aut sollicitaret, tam facile accessum: nec simul Thesauros Ecclesiae utrosque apertum. Vix enim à *Leone* 3. qui 800. à *Christo* annis, primus aliquem in Canonem retulisse legitur, id factum esse animaducri-

maduerteram. Nec puto *Paulum*
5. ad hanc fœminam sanctis adcen-
sendam alia ratione ductum, quām
quod illa, quām societati suæ indi- *Valladeri-*
xerat, *Regula, à Sancto Paulo dicta-* *us fol. 57.*
ta fuerat & scripta. Etsi enim cī
scribendæ interfuerint etiam *Pe-*
trus, Magdalena, alii, Paulus tamen
autor fuit. Cūm autem veteres *Pa-*
ul Epistolæ huic Ecclesiæ officiant
nimis, per quam cupidè certè arrep-
turi erant, si quid ille tandem scri-
beret, quod ab illis staret, & secun-
dam iam conuersionem ad Papis-
mum (cum ex eius primâ ad Chri-
stianismum nihil illis lucrosum ad-
ueniat) scriptis testari vellet. Nam
certè *Paulum* 5. hoc in negotio,
Deum, Deum esse opportuisse, Cum
Divinitate vixisse familiariter, præ-
destinationem insursum audiuissi-
se, in Concilio Diuinissima Triados
assedit, (quæ de illo dicit Vallade- *Fol. 5.*
rins) non ita necessaria mihi viden-
tur, cūm Pontifices Romani, ista, vt
homines, & humanis passionibus

E plæ-

placruisque ducti, peragunt. Com-
peri autem tandem, à *Gazettiero*
quodam, qui vulgi rumores *Roma*
corradere solitus, vnde literas ve-
nales, ipsis *Iesuitarum* Iaponicis *In-*
dicisque futiliores, mendaciores,
conficeret, hoc ad inferos delatum,
& ab animula *Iesuitula*, nouitiâ,
credulâ, implicita fide accepitum,
sparsumque. Risi cœtè *Luciferi*
credulitatem, nec amplius de Infi-
delitate accusandum putavi. Re-
uersus autem sum, ut si fortè ianuæ
occlusæ non essent, aliquid de *Ig-*
nati cæterorumque qui ante eum
eo loco gauisi fuerant, mutuo affe-
ctu annotarem. Ille autem adhuc
sere in limine hærens, nouam litem
intentarat. Protinus enim in locum
supremum, & à *Luciferi* solio pro-
ximum, oculos coniecerat; cum
occupatum cernens, *Luciferum* si-
stet; rogat, Quisnam ille, qui eam
sedem usurparet? Dictum ei est,
Bonifacium esse; cui, *Notatori* ex-
imio, qui que primus nomen *Epis-*
copi

copi *Universalis* sibi vindicauit, id
honoris tributum. Illene *Nouator*,
inconuit *Ignatius*? Aut hoc à me
ferendum, cuius in hoc laborarunt
Alumni omnes, ut omnes ante il-
lum *Papas* id nomen retinuisse, pro-
batum redderent? *Gregoriumque*
Papam non de nomine *Antichristi-*
ano assumendo, sed de lure Ponti-
fici Romano debito, usurpando, *Io-*
annem Patriarcham redarguisse.
Tenet etiam decuit, *Lucifer*, aut Ec-
clesię Romanę iminorem certe,
aut eius Imperii Arcanis imparem,
minusque capacem, sententiæ iu-
dicioque in inferno ferendo fauere,
quod etiā veritati consentire potuit,
non tamen ei sicut *desitiarum Oracu-*
lis analogum, consentaneumque?
Aduolat igitur *Ignatius*; in *Boni-*
facium irruit; & ledē exuit. Eum
autem pari passu comitatur *Luci-*
fer, auxiliisque ei præstat; ne si
cum desereret, ipse sua sede pericli-
taretur. Ego autem ad corpus re-
deo, quod

Qualis hesterno madefactarore,
Et nonot tandem tepefacta sole,
Excuit somnū, Tremulam Coronam
Erigit Herba,
Qua prius languēs, recidens, recursa,
Osculum terra dederat, Inbarque
Decegatum tamdiu, nunc resulgens
Solis anhelat.

Animæ aduentu satis refotum est.
 Hæc autem quæ videram, sæpe
 mente recolens, quām scilicet ele-
 ganter & concianè in omnibus sibi
 mutuo respondent *Roma* & *Infer-
 num*, cuni videram Papam in in-
 ferno à *Iesuita* sede spoliatum,
 suspicatus sum idem eos &
Roma conaturos.

(* * *)

Apologia

APOLOGIA pro Jesuitis.

Andem ad Apo-
logiam pro Jesu-
it is accedendum: id est,
de illis silendum. Fa-
uet enim illis, quisquis
de illis tacet. Nec
certe cuiquam, diutis-
sime locuto (et si ei Q-
ceanus Clepsydra es-
set) unquam deerit,

E 3 quod

APOLOGIA
quod de eorum flagitiis
addere possit. Si cui
quid huic Apologiæ
subtexere visum fuerit,
per me liceat : tribus
quatuorue versibus
spatium relatum vi-
det. Paradoxotali sa-
tis. Nec totum, Jun-
gius, Scribanius,
Gretzerus, Richeo-
mus, Cydonius, alii-
ue Apologiis assueti,
belloque (quod aiunt)
defensio pene mace-
nati.

PROIESVITIS.

rati (modo Vera &
Bona de Jesuitis di-
cant) occuparent: nec
se hoc solamine tuten-
tur, ipsum Catonem, Bonar. in
Amphiboe
quadragies & quater,
causam dixisse. Nam
& toties absolutus est:
Quod de Jesuitis ne-
gant Parlamentatam
Anglica, quam Gal-
lica. Cui autem breuior
quam parest, haec vide-
atur Apologia, totum
librum pro Apologia

*Spongia
pro Iesuit.
cont. Equit.
poli. fol. 2.*

APOLOGIA
interpretari potest, ex
illa ipsorum Regula,
maximum Jnnocen-
tiæ argumentū esse,
accusari ab Euange-
licis. Hac autem, dum
ad huc alicubi viribus
ad nocendum polleant,
gaudeant Apologia.
Futurum breui, ut,
cum quemadmodum à
Venetis spoliati, de-
trusi, in Galliis venti-
lati, & exagitati fue-
rint; ita & à reliquis
Prin-

PROIESVITIS.

Principibus deferantur, ipsa eorum imbecillitas eis fiat Apologia, reddanturque necessario innocui; quodq; de Curribus falcibus instruētis aixerat ^{Li. I. 6. 24.} Vegetius, Jesuitis accommodetur, primò terro-
ri fuisse, post derisui.

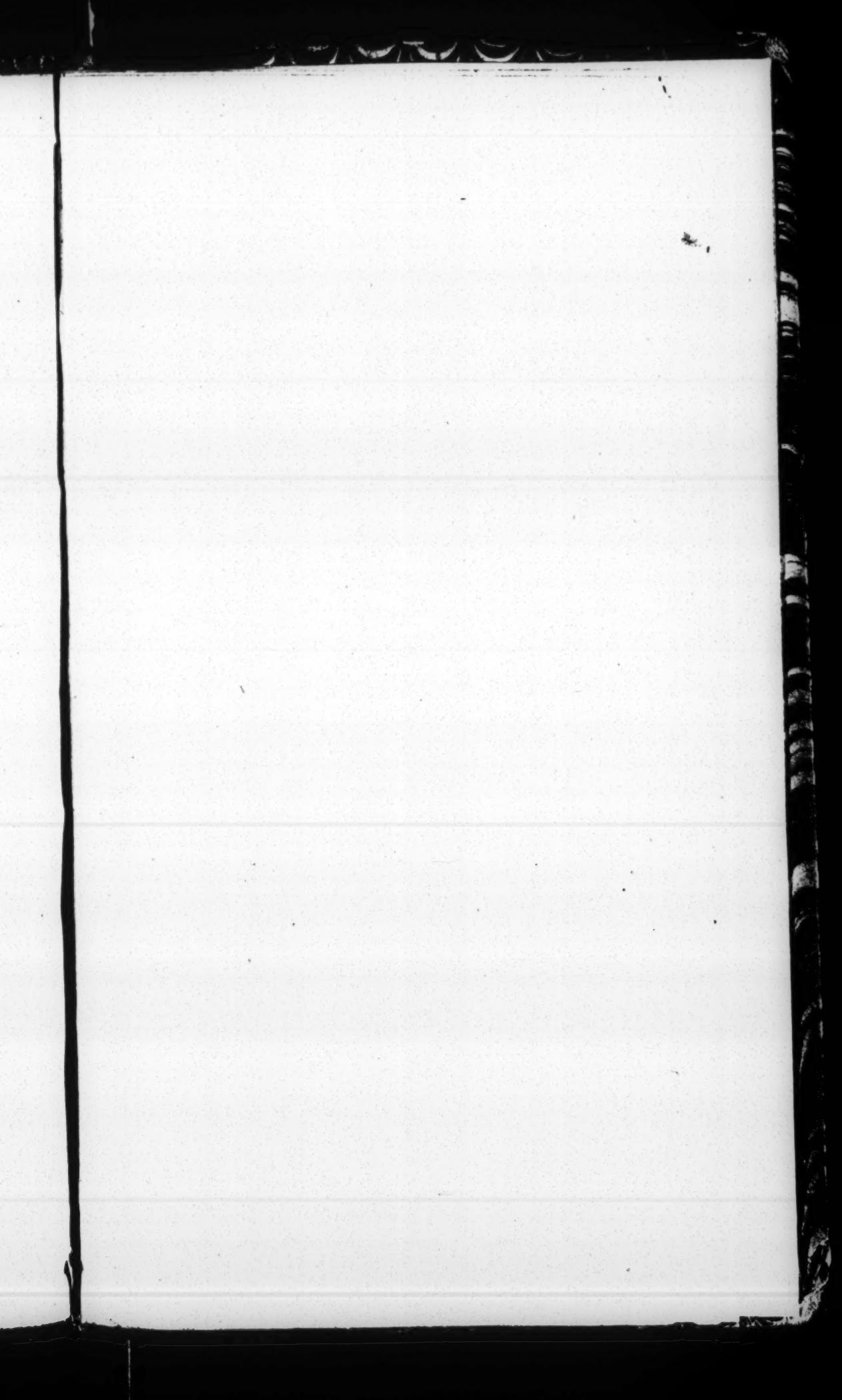
LECTORI.

*Iesuitarum Daemonem credo
oper & insedisse: unde alias tot er-
rata? Nostra autem hic corrigi-
mus: sed quando Iesuitæ sua?*

Epistola. Rebuccus, Rebullus.
Cubale, Cabale.

Pag. Lin.

2.	24.	Hymnus, Hymnos.
	25.	Alanda, Alauda.
3.	5.	iis deus, iisdem.
6.	24.	Francisanis, Franciscanos.
12.	marg. gi.	81.
15.	20.	Cunale, Canale.
18.	16.	Veris, Iuris.
25.	3.	perducere, perduxere.
	9.	accersitjs, accersitus.
28.	13.	Tanea, Tacita.
30.	16.	Missi, Missis.
31.	21.	vbi, tibi.
	marg. Biego,	Diego.
32.	23.	Illinc, Illinè.
33.	10.	piaculis, peccatis.
35.	11.	largiatur, largiantur.
40.	27.	vobis, nobis.
54.	1.	Dele Regni.
	2.	Dimidium, Dimidiam.
65.	7.	inferanda, inferenda.
	15.	extenta, extensa.
80.	13.	in, ni
81.	18.	cum, cam.

Marginal notes cut away in part.

p. 4. Theo. Nicin. nemus Unio. Tra. 6 ca. 3^g.

p. 6. Sedulius Apolog. pro Libro Conform.
li. 2. ca. 2.

ib. Harlay defence des jesuites.

ib. Valladerius de Canoniza. Franciscanæ
Rom. in Epist.

~~p. 28.~~ 32. q. 2. Pudor

p. 50. Observationes in Cassianum.
fol. 736. ex collat. 19.

p. 52. l. 15. c. 4.

p. 58. Carranca flatut. Ignod. N. 41.

ib. Regul. Jesuit. cap. prefect. Refectori.

p. 74. Brisson de formul. l. 1.

p. 82. Heissius ad Aphor. Jesuit. fol. 135.

[Communicated by Mr. O'Flaherty to whom
I lent this book for collation].

for the 1st of May

At the 1st of May

At the 1st of May

✓